Kommunfullmäktige 2013-03-21

Plats och tid för sammanträdet: **Rådhussalen, Rådhuset, måndagen den 8 april 2013 kl 17 00**

Ärende	KS §	
		Allmänhetens frågestund
1	--	Karlshamn Energi AB - bolagsinformation
3	--	Räddningstjänsten Västra Blekinge - förbundsinformation
3	43	Kommunens årsredovisning 2012
4	--	Revisionsberättelse 2012
5	--	Ansvarsfrihet för år 2012
6	--	Årsredovisning 2012 för Västblekinge Miljö AB
7	--	Årsredovisning 2012 för Logistikposition Karlshamn AB
8	--	Årsredovisning 2012 för Räddningstjänsten Västra Blekinge
9	--	Årsredovisning 2012 för Miljöförbundet Blekinge Väst
10	--	Årsredovisning 2012 för Vårdförbundet Blekinge/Kommunsamverkan Cura individutveckling
11	44	Över- och underskottsreglering av bokslut 2012 samt kompletteringsbudget för 2013
12	45	Ekonomisk månadsuppföljning för perioden januari – februari 2013
13	46	Revidering av reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning
14	52	Motion om ändring av Karlshamns kommuns riktlinjer för alkoholservering avseende serveringstid
15	53	Motion om fika dagtid till förtroendevalda
16	--	Sammanställning över kommunfullmäktiges obesvarade motioner
17	--	Sammanställning över förslag till Karlshamns kommun

18 -- Ärenden för kännedom
- Länsstyrelsens beslut 2013-03-12 med anledning av överklagande av antagandebeslut rörande detaljplan för fastigheterna Uppsala 3 och 12, Karlshamns kommun
- Beslutslogg

19 -- Fyllnadsval

OBS!
Kommunfullmäktiges valberedning sammanträder måndagen den 8 april 2013 kl. 16.45 i Årydssalen för handläggning av ovannämnda fyllnadsval

Ev. interpellationer och frågor besvaras ca kl 18.

Sammanträdet sänds på webben.

Ledamöterna kallas härmed till sammanträdet.

Ethel Duvskog

§ 43 2013/95

Kommunens årsredovisning 2012

Kommunstyrelsens beslut

att ställa sig bakom det framlagda bokslutet och överlämna detsamma till revisorerna och kommunfullmäktige för godkännande.

Sammanfattning

Årsredovisning 2012 för Karlshamns kommun har upprättats.

Ekonomichefen lämnar en redovisning vid sammanträdet.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2012
- Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2013-03-05 § 47.

Protokollet ska skickas till

Kommunfullmäktige

KARLSHAMN

2013-03-22

Till
Kommunfullmäktige i Karlshamns kommun

Revisionsberättelse för år 2012

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna och genom utsedda lekmannarevisorer i de kommunala företagen under 2012.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig kontroll och återrapportering till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med uppdrag från fullmäktige.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Utförda granskningar och svar på dessa från kommunstyrelsen och nämnderna framgår av bifogad redogörelse och tidigare överlämnade rapporter.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna har bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet för år 2012.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2012 godkänns.

Jan Andersson Lars-Inge Kjellberg Sune Ehring

Lars-Erik Johansson Bengt Olofsson Sven-Gunnar Svensson

Kjell Thörnqvist

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse
De sakkunnigas rapport från granskning av årsredovisningen
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen

Revisorernas redogörelse för år 2012

Inledning

De viktigaste granskningarna som genomförts under året redovisas kortfattat i denna redogörelse. Samtliga revisionsrapporter har tillställts berörda nämnder, kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Träffar har ägt rum med kommunfullmäktiges presidium för att bl.a. diskutera gemensamma frågor, revisionens arbete och informera om vår planering.

Vi har utfört granskningarna enligt kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionssed inom kommunal verksamhet. I granskningsarbetet har vi som sakkunniga biträden efter upphandling anlitat PwC.

Genom lekmannarevisorerna har vi också granskat verksamheten i de kommunala bolagen enligt bestämmelserna i aktiebolagslagen. År 2012 har inget samordnat granskningsprojekt genomförts mellan kommunen och bolagen.

Årets granskningar har utöver den skriftliga rapporteringen även skett genom andra kontakter med kommunstyrelsen, nämnderna och förvaltningarna enligt de mål revisorerna fastställt för granskningsåret. I dessa har vi bland annat följt frågor inom VA-verksamhetens ekonomi, säkerhet inom vattenförsörjning, arbetet med barnkonventionen, externt köpta utbildningar, kontroll av barnomsorgsavgifter, överförmyndarverksamheten, inköp av ekologiska livsmedel, upphandling av försäkringar, följsamhet till fullmäktiges beslut angående användning av datorer m.m.

Vi har haft 1 378 tkr till vårt förfogande och utnyttjat detta anslag.

Årets genomförda granskningar åtföljda av revisionsrapporter presenteras kortfattat i det följande.

Årsredovisningen för år 2012 (2013-03-22)

Rapport över granskning av årsredovisningen lämnas i ett separat dokument. Kommunens ekonomi lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagstiftningen.

Delårsrapport januari-augusti 2012 (2012-10-19)

Kommunen är enligt den kommunala redovisningslagen skyldig att upprätta en delårsrapport minst en gång per år. Kommunens delårsrapport januari-augusti 2012 har granskats och den uppfyllde lagkrav och god redovisningspraxis på de flesta punkter.

Kommunen och de fristående verksamheterna (2012-10-03)

Granskningen bedömde att nämnden för barn, ungdom och skola samt gymnasienämnden säkerställer att processer och relationer i förhållande till fristående verksamheterna är ändamålsenliga.

Bidragen till fristående verksamheter administrerar och beräknas på ett transparent och ändamålsenligt sätt. Besluten fattas per verksamhet och det framgår tydligt vad som ligger till grund för besluten och bidragsdelarna. Vi bedömer att utformningen av bidragen följer lagstiftningens krav på lika villkor för kommunala och fristående verksamheter. Begreppet tilläggsbelopp har fått en vid betydelse när det likställs med resurser för barn i behov av pedagogiskt stöd. Vi rekommenderar att nämnden separerar tilläggsbeloppet från resurser för barn i behov av stöd. Genom en åtskillnad blir det möjligt att följa upp vad de olika resurserna går till samt följa upp de insatser som genomförs. Det minskar även risken för missförstånd och eventuella överklaganden.

Insynen i fristående gymnasieskolor är begränsad till informationsmöten mellan skolorna och gymnasienämnden. Det är däremot en mer aktiv insyn i de fristående grundskolorna. Nämnden har valt olika modeller för insynen med tydliga rutiner för insyn i fristående grundskolor och en mer avskalad modell för insynen i gymnasieskolorna. Insynen i grundskolan följer rutinen för tillsyn i förskolan, vilket enligt vår bedömning är en omfattande insyn utöver det vanliga. Det är viktigt att kommunen inte uttalar sig om kvaliteten i de fristående grundskoleverksamheterna då de inte står under kommunens tillsyn. En fördjupad insyn av denna modell ligger utanför kommunens befogenheter. Nämnden bör överväga om resurserna för den fördjupade insynen är befogade utifrån kommunens behov och ansvar.

Det finns inga rutiner för att handlägga ansökningar om att starta nya fristående förskolor, fritidshem eller pedagogisk omsorg. Detta beror huvudsakligen på att det inte har förekommit några ansökningar på flera år.

Det finns en fungerande rutin för tillsyn över fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg. De ansvariga tjänstemännen har arbetat utifrån rutinen under flera år och utvecklat den efter behov och ändrade förutsättningar. Vi anser att tillsynen är ändamålsenlig.

Förhållandet mellan kommunen och de fristående verksamheterna följer de krav som ställs i skollagen. Både kommunen och de fristående verksamheterna anser att relationen mellan dem är god. Kommunikationen präglas av uppriktighet och respekt för varandra.

Förskoleverksamheten (2013-03-22)

Vi bedömer att nämnden för barn, ungdom och skola i allt väsentligt har en fungerande styrning och uppföljning av förskoleverksamheten. Samtidigt har vi identifierat ett antal förbättringsområden.

Vi bedömer att ekonomistyrningen har förbättrats i och med att ansvaret för ekonomiska frågor har förtydligats och att nya rutiner tagits fram. Vi kan konstatera att verksamheten år 2012 har en budget i balans.

Vi konstaterar att kommunfullmäktige har antagit kommungemensamma mål som berör förskolan. Vi bedömer att nämnden bör bryta ner dessa i specifika verksamhetsmål för förskolan. Vi anser att nämndens ekonomiska uppföljning är tillfredsställande, medan verksamhetsuppföljningen kan utvecklas. Enligt vår bedömning försvårar avsaknaden av nämndspecifika mål nämndens möjligheter att följa upp verksamheten och att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt.

Vi anser att nämnden formellt bör anta det resursfördelningssystem som används i förskolan. Grunderna för fördelning av personella resurser är så principiell att den bör beslutas av nämnden. Vi rekommenderar därför att nämnden tar upp förslaget om resursfördelnings-system igen men denna gång som ett beslutsärende. Vi anser att resursfördelningssystemet är transparent, då det är tydligt vilka komponenter som ingår. I likhet med de allmänna råden för förskolan, anser vi att viss hänsyn bör tas till barnens omsorgstid vid fördelning av resurser.

Vi kan konstatera att Karlshamns kommun har en högre andel personal med pedagogisk högskoleutbildning. Samtidigt bedömer vi att personalens arbetstillfredsställelse påverkats negativt av neddragningen i bemanningen som genomfördes under år 2012. Bland annat har korttidssjukfrånvaron ökat.

Vi ser positivt på att nämnden har fastställt system och rutiner för arbetet med den interna kontrollen. Vi noterar dock att arbetet främst utgår från utbildningsförvaltningens årscykel för intern kontroll. Vi anser att nämndens internkontrollarbete bör utgå från en riskbedömning av nämndens egen verksamhet och att de förtroendevalda involveras och deltar i prioriteringen av de kontrollområden som utifrån en bedömning av väsentlighet och risk är mest angeläget att följa upp. Vidare bedömer vi att det tydligt bör framgå vilket kontrollmoment, vilken kontrollmetod och vem som ska utföra kontrollen då nämnden fastställer årets internkontroll.

Nämnden har de senaste åren saknat ett förvaltningsövergripande, systematiskt kvalitetsarbete för förskolan. Någon enhetlig uppföljning av förskolans kvalitetsarbete har inte gjorts av nämnden. Vi ser positivt på det förvaltningsövergripande kvalitetsarbete som har påbörjats under hösten 2012, då det kommer att innehålla såväl enhetliga kvantitativa som kvalitativa uppföljningar av förskolornas kvalitetsarbete.

Vi bedömer att det är viktigt att nämnden genomför enhetliga brukarundersökningar för att fånga upp föräldrars synpunkter på verksamhetens kvalitet liksom föräldrars möjligheter att påverka och utöva inflytande över förskoleverksamheten.

Kommunens bilar (2012-10-04)

En granskning av Karlshamns kommuns personbilar genomfördes under år 2009. Bedömningen i denna var att den interna kontrollen av bilarna inte var tillfredsställande och att internkontrollplan behövde upprättas där det framgår vilka kontroller som ska ske, vem som är ansvarig och att kontrollerna dokumenteras. Kommunstyrelsen remitterade granskningen till dåvarande servicenämnden för yttrande. Denna beslutade att den interna kontrollen ska stärkas och gav även förvaltningen i uppdrag att upprätta en rutinbeskrivning och en ansvarsfördelning för hantering av fordonsregistret. Kommunstyrelsen antog servicenämndens beslut som sitt eget. Vi noterar nu att servicenämnden inte uppmärksammade fordonen i sin plan för internkontroll 2010 - den sista innan nämnden avvecklades. Det togs inte heller fram en rutinbeskrivning i enlighet med beslutet.

Föregående granskning ställdes till kommunstyrelsen, vars svar endast avsåg det som dåvarande servicenämnden skulle förändra. Merparten av bilarna finns dock i andra förvaltningar. Inrapportering till det fordonsregister som Driftservice administrerar fungerar inte tillfredsställande. Det har inte givits något formellt uppdrag till Driftservice där enheten kan kräva att fordon läggs in i systemet. Av detta följer ett merarbete inför upphandling av leasingbilar, uppföljning av nyttjande och i övrigt gemensamma åtgärder vad gäller fordonen. Driftservice har dock tagit på sig rollen att vid olika tillfällen påpeka för förvaltningarna att fordon exempelvis inte utnyttjas effektivt. Ibland har efter detta fordon kunnat avyttras eller omfördelas men det förekommer också att svar uteblir då sådana frågor uppmärksammas.

Med utgångspunkten att kommunstyrelsen har ett samordningsansvar behöver den ta ställning till följande bedömningar:

- Det behövs ett beslut där nämnderna åläggs att använda kommunens fordonsregister i bilportalen.
- De nämnder som har bilar behöver ha dokumenterade regler för hantering av bilarna motsvarande de som finns på omsorgsförvaltningen.
- Återlämnandet av leasingbilar är förknippat med en uppgörelse mellan kommunen och bilföretagen om vilka reparationskostnader som ska belasta kommunen. Kommunen behöver utse en särskild person för denna uppgift.
- Kommunstyrelsen kan besluta att nämndernas planer för intern kontroll ska innehålla ett särskilt område. Kontroll av hur bilregistret, körjournaler och tankningsrutiner fungerar kan vara sådana områden.
- Det behöver göras kalkyler och bedömningar som innehåller alternativet att köpa vissa fordon innan en ny upphandling av leasingbilar påbörjas.
- Uppmärksamma de nämnder som inte själva har analyserat nyttjandet av sina fordon vilket har medfört betydande kostnader för främst s.k. undermil i samband med återlämnande av fordon.

Kommunstyrelsens styrning och uppföljning (2013-03-22)

Vi bedömer att det finns brister i kommunstyrelsens utövande av styrning och uppföljning samtidigt som vi noterar att en hel del åtgärder påbörjats sedan granskningens utförande under hösten 2012.

Vi anser att styrelsen inte utövar en tillräcklig ledande roll avseende kommunens styrsystem. Styrelsen har inte utvecklat en modell för kommunens målstyrning. De styrdokument som finns innehåller inga direktiv för nämndernas målstyrningsarbete, utöver vad som framgår av kommunallagen och av vedertagen kommunal praxis.

Vi bedömer att kommunens vision är övergripande och förankrad. Vi anser däremot att kommunstyrelsen borde ha initierat en uppdatering av visionen som fastställdes år 2006. Att som bara nu sikta fem år framåt bedömer vi inte som visionärt. Dessutom har flera delar av visionen redan genomförts. Vi anser att det inte är lämpligt att placera den politiska majoritetens interna måldokument under rubriken vision på kommunens hemsida. Där borde istället den av fullmäktige antagna visionen publiceras. Vidare anser vi att kommunstyrelsen borde ha initierat en utvärdering av fullmäktigemålens aktualitet, då målen har varit desamma i sex år.

Vi bedömer att styrelsen inte har lyckats med styrningen i koncernövergripande politikområden, såsom hållbar utveckling och folkhälsa etc. Styrningen i dessa frågor sker främst genom de politiska programmen. Vi anser att kommunen har ett för stort antal politiska program. Den stora mängden program och satsningar minskar, enligt vår bedömning, styreffekten. Karlshamn satsar på för mycket samtidigt, varför prioriteringen uteblir när allt bedöms som lika viktigt. Vidare bedömer vi att det är angeläget att utvärdera de politiska programmen, för att sedan utforma ett mer ändamålsenligt system. Uppgiften att utvärdera framgår av programmen och dessutom har flera program slutat att gälla. Det är anmärkningsvärt att styrelsen ännu inte har genomfört en sådan utvärdering. Den årliga uppföljningen av de politiska programmen, som framgår av årsredovisningen, är bristfällig.

Vi bedömer att kommunstyrelsen är framgångsrik i styrning och uppföljning av ekonomiska mål. Kommunen har under de senaste åren levt upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och uppnått sina finansiella mål. Däremot anser vi att kommunstyrelsen bör se till att fullmäktiges beslut om budget bereds av respektive nämnd i plenum. Annars finns en risk för att fullmäktiges beslut upphävs vid ett överklagande enligt 10 kap KL.

När det gäller kommunstyrelsens roll som stödfunktion till övriga nämnder i processer rörande ekonomi, personal och arbetsmiljö bedömer vi att det finns ett behov att förtydliga vilket stöd nämnderna/förvaltningarna kan förvänta sig av de centrala funktionerna och hur uppgiftsfördelningen ska se ut för dessa och förvaltningarna när det gäller förändrings- och utvecklingsarbete.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt över de helägda bolagen inklusive moderbolaget. Vi grundar vår bedömning på att det är tydligt reglerat i ägardirektiven vilken

dokumentation och information som ska delges styrelsen och att hela kommunstyrelsen får information om bolagets ekonomiska ställning och verksamhet muntligen i samband med boksluts- och budgetarbete. Vi rekommenderar att samtliga ledamöter i kommunstyrelsen i så stor utsträckning som möjligt även får ta del av de muntliga föredragningar som idag endast ges till moderbolaget.

Vi bedömer att det finns brister i kommunens övergripande system och rutiner för intern kontroll då nämndernas arbete med den interna kontrollen är av skiftande kvalitet och då nämnderna inte har en enhetlig definition av begreppet intern kontroll. Vi noterar kommunstyrelsens uppdrag till administrativa chefen om utveckling av det kommunövergripande internkontrollarbetet. Enligt vår bedömning är det viktigt att styrelsen, inom ramen för detta uppdrag, fastställer ändamålsenliga tillämpningsanvisningar som kompletterar gällande styrdokument för intern kontroll. Vi vill i sammanhanget också poängtera vikten av att den politiska nivån i styrelser och nämnder involveras i de riskbedömningar som föranleder prioriteringen av internkontroller.

Vi bedömer att styrelsen både arbetar med strategiska frågor och dagsfrågor. Däremot bör styrelsen ha en något bättre framförhållning i beredningsarbetet. Emellanåt ges uppdrag med mycket kort varsel. Det händer även att uppdrag ges till en annan nämnd, t.ex. att genomföra utredning i en fråga eller att genomföra vissa åtgärder, utan att frågan först stämts av med berörd förvaltningschef. Vi ser också ett behov av att förtydliga rollfördelningen mellan tjänstemän och förtroendevalda. Exempelvis borde professionen beredas en större roll inom personalfrågorna.

Styrning och uppföljning av externa tjänster och konsulter

Samtliga nämnder granskades under 2011 och 2012. Rapporterna till kommunstyrelsen och nämnden för barn, ungdom och skola överlämnades efter utgången av revisionsåret och våra bedömningar återges i det följande.

Kommunstyrelsen (2012-03-23)

Kommunstyrelsens beredning och beslut angående investeringar
Planering av investeringar och större byggnationer behöver styras så att rätt upphandlingsform kan användas. Beslut att påbörja en investering tas i vissa fall så sent att upphandling inte kan genomföras på ett sätt som är förenligt med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och kommunens upphandlings- och inköpspolicy. Ramavtalen på fastighetsområdet, som nu finns, underlättar upphandlingar för löpande behov av service och tjänster. De har dock använts av tekniska nämnden också för större projekt på ett sätt som inte är avsikten med ramavtal. Kommunstyrelsens beredning inför beslut i fullmäktige om uppdrag och färdigställande av vissa projekt begränsar tekniska nämndens möjligheter att handla upp enligt regelverken. Det senaste exemplet är beslut i kommunstyrelsen den 24 januari i år med förslag till kommunfullmäktige med anvisning på 2,5 mnkr för VA-framdragning vid Långasjönäs camping- och turistanläggning. Uppdraget till nämnden är att färdigställa det "före

säsongen 2012." Tekniska nämnden har framfört andra förhållanden rörande genomförandet som omöjliggör att tidsplanen kan hållas.

Organisation av kommunens tekniska kompetens
Vi noterar från granskningarna att såväl kommunstyrelsen som tekniska nämnden har planeringsresurser på det tekniska området. Kommunstyrelsen har enligt sitt reglemente ansvar för utveckling av infrastruktur, kollektivtrafik och kommunikation i vid bemärkelse. Den har också ett vidare ansvar för startegiska frågor avseende en hållbar samhällsplanering vad avser infrastruktur, logistik, IT, exploatering m.m. Vi noterar att enheten också bedriver flera byggprojekt inom mark- och gatuområdet, d.v.s. projekt som också utförs av tekniska nämndens förvaltning enligt dess reglemente. Vi bedömer att effekterna av denna uppdelning av kommunens projektorganisation behöver analyseras. Till tekniska nämnden har vi framfört att den behöver stärka sina projekteringsresurser.

Dokumentation av direktupphandlingar
Nämndernas upphandlingar sker, generellt sett, i enlighet med regelverken. Ett genomgående problem är att dokumentationen av direktupphandlingar understigande gränsvärdet för sådana, 287 000 kronor, är bristfällig. Det finns ofta beställningsskrivelser och bekräftelser av anbud liksom uppgifter om telefonförfrågningar, men mindre ofta en samlad skriftlig dokumentation av hur anlitandet av den externa tjänsten eller konsulten skett. Policyn framhåller att dokumentation ska finnas men vi bedömer att det behövs en tydligare instruktion, exempelvis genom hänvisning till en särskild blankett.

Utifrån ansvaret för det egna verksamhetsområdet bedömer vi att följande åtgärder behöver vidtas:

Anlitande av konsult med stöd av ramavtal
Kommunen har på ett bra sätt genomfört upphandlingar av ramavtal på olika konsultområden och för tekniska tjänster inom bygg, målning, el, VVS med flera områden. De tillgodoser behovet av att snabbt få mindre projekt utförda i den löpande verksamheten.

Vår bedömning är att konsulter och externa tjänster anlitas av styrelsen och nämnderna då det tillfälligt behövs särskild kompetens eller arbetsinsatser under en begränsad tid. Kommunstyrelsen behöver för egen del, och vad gäller andra nämnder genom sin uppsiktsplikt, se till att ramavtal inte används för annat än vad de är till för.

Bristfällig upphandling
Kommunstyrelsen behöver se till att upphandlingar genomgående sker i konkurrens. Motiven från berörda enheter då detta inte har skett, är att de gjort en översiktlig marknadsbedömning och tagit några externa kontakter och referenser för att säkerställa en bra produkt från konsulten. Ofta hänvisas till att det sedan tidigare funnits ett förtroende för den konsult man nu önskar arbeta tillsammans med.

Vi ifrågasätter inte denna bedömning i sig, men den viktiga konkurrensaspekten är försatt ur spel. En upphandling ska göras enligt upphandlings- och inköpspolicyn och då måste behovet antingen annonseras eller riktas till mer än en tänkbar leverantör.

Bedömningen avseende nämndernas brister i dokumentation av upphandlingar gäller också för kommunstyrelsen och dess upphandlingar.

Nämnden för barn, ungdom och skola (2012-03-23)

Motiven för att anlita konsult är oftast att tillräcklig kompetens eller kapacitet saknas för de uppgifter nämnden har att lösa. Verksamhetskonsulter har i viss omfattning anlitats till ledningsgrupper för att få externt processtöd. Vi bedömer att det skett på väl avvägt sätt i förhållande till egna resurser på utbildningsförvaltningen.

Nämndens styrning har brustit vad gäller efterlevnad av LOU och kommunens upphandlings- och inköpspolicy eftersom den inte försäkrat sig om att regelverken har följts enligt följande:

Beslut att anlita arkitekt för att ta fram programhandlingar till Asarums bildningscenter har inte skett på ett sätt som överensstämmer med LOU och kommunens interna regelverk. Utbildningsförvaltningens motiv att inte göra upphandling i konkurrens kan förstås då planeringsprocessen varit utdragen. Ursprungligen skedde dock inte upphandling såsom regelverken förskriver.

Ett lokalprojekt angående förskolor omfattar betydligt lägre belopp, men innebär likväl ett förfaringssätt där konsulten erhållit uppdraget utan att andra företag haft möjlighet att lämna offert.

Av innehållet i nämnda exempel följer att också upphandlingspolicyns bestämmelser angående dokumentation av upphandlingen inte har beaktats.

Uppföljning av konsulters arbete sker på ett nära sätt genom kontinuerliga möten under pågående processer varför bra möjligheter finns att följa upp konsultens insatser. Förhållandet att avtalad fast kontraktssumma 1,275 mnkr för att ta fram handlingar inför byggnation av Asarums Bildningscenter kraftigt överskridits och nu uppgår till cirka 1,9 mnkr behöver analyseras av nämnden. Bedömningen grundas på att beställningsskrivelsen gjorts av nämndens ordförande och förvaltningschefen.

Nämnden behöver se till att den interna kontrollen fungerar bättre inom de delar av upphandlingsområdet som tas upp i denna rapport. Det kan ske genom den årliga kontrollplanen.

§ 44 2013/

Över- och underskottsreglering av bokslut 2012 samt kompletteringsbudget för investeringar 2013

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att med anledning av budgetförändringarna fastställa att det budgeterade resultatet för 2013 ökar från 1 700 tkr till 4 804 tkr. Bil 1.

att med utgångspunkt från beslutade budgetförändringar ge ekonomikontoret i uppdrag att räkna fram nya budgetramar för respektive nämnd

att godkänna upprättat förslag till kompletteringsbudget gällande investeringar och fastställa ny investeringsbudget för 2013 till 300 444 tkr. Bil 2.

att den utökade investeringsvolymen, 70 147 tkr, finansieras med ökad upplåning.

Sammanfattning

I samband med beredningen av 2012 års bokslut har nämnderna inkommit med förslag till kompletteringar avseende 2013 års drift- och investeringsbudget.

För driftbudgeten finns en del förändringar av teknisk karaktär, som inte påverkar nämndernas verksamhetsutrymmen. Tekniska förändringar har bl.a genomförts för justering av prognoser för skatter och bidrag, förändrade kapitalkostnader samt reglering av interna mellanhavanden.

Koalitionen har prövat nämndernas bokslutsredovisningar utifrån gällande styrdokument. Koalitionen gör bedömningen att de nämnder som redovisar negativa budgetavvikelser har i allt väsentligt uppfyllt kommunfullmäktiges målsättningar och föreslår därför att uppkomna underskott avskrivs. För övriga nämnder görs samma bedömning beträffande måluppfyllelsen och hänsyn har tagits till detta i koalitionens förslag om budgetjusteringar.

Beslutsunderlag

- Över- och underskottsreglering av bokslut 2012 samt kompletteringsbudget för investeringar 2013.

KARLSHAMN

2013-03-19

Kommunstyrelsen

Förslag till över- och underskottsreglering av bokslut 2012 samt kompletteringsbudget för investeringar 2013.
(2 bilagor)

Bakgrund och förslag
I samband med beredningen av 2012 års bokslut har nämnderna inkommit med förslag till kompletteringar avseende 2013 års drift- och investeringsbudget.

För driftbudgeten finns en del förändringar av teknisk karaktär, som inte påverkar nämndernas verksamhetsutrymmen. Tekniska förändringar har bl. a genomförts för justering av prognoser för skatter och bidrag, förändrade kapitalkostnader samt reglering av interna mellanhavanden.

Koalitionen har prövat nämndernas bokslutsredovisningar utifrån gällande styrdokument. Koalitionen gör bedömningen att de nämnder som redovisar negativa budgetavvikelser har i allt väsentligt uppfyllt kommunfullmäktiges målsättningar och föreslår därför att uppkomna underskott avskrivs. För övriga nämnder görs samma bedömning beträffande måluppfyllelsen och hänsyn har tagits till detta i koalitionens förslag om budgetjusteringar.

Förändring av driftbudget 2013
Den av kommunfullmäktige fastställda driftbudgeten för 2013 redovisar ett resultat om 1 700 tkr. Efter koalitionens förslag till förändringar uppgår resultatnivån till 4 804 tkr (bilaga 1). Det bör noteras att den genomsnittliga resultatnivån under den senaste femårsperioden, ligger över den nivå som stadgas i kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, d v s en genomsnittlig resultatnivå under en femårsperiod motsvarande 2 % av skatter och bidrag. Resultatnivån för perioden 2009 – 2013 framgår av nedanstående tabell.

2009	2010	2011	2012	2013	Genomsnitt
3,4 %	4,7 %	2,6 %	3,0 %	0,3 %	2,8 %

KARLSHAMN

Tekniska förändringar med resultatpåverkan i driftbudget 2013

- SKL:s senaste skatte- och bidragsprognos innebär att intäkterna beräknas bli något högre än vad som gällde vid tillfället för budgetbeslutet.
- Som en följd av lägre investeringsvolym 2012 minskar avskrivningskostnaderna.
- Pensionskostnaderna beräknas netto att bli högre.
- Finansiella intäkter ökar beroende på återbetalning från CURA och Blekingetrafiken samt prestationsersättning för omsorgsnämndens projekt sammanhållen vård och omsorg.

Följande tekniska budgetförändringar föreslås av koalitionen:

Tekniska förändringar	**Resultatpåverkan**
Skatteprognos 130216 (SKL cirkulär 13:06)	150
Lägre avskrivningskostnad	80
Högre pensionskostnader	-669
Finansiella intäkter	7 368
Resultatpåverkan, tkr	**6 929**

Resultatreglering över- och underskott

Nämnden för barn, ungdom och skola

Nämnden begär resursförstärkning med 2 400 tkr för hantering av anpassningsåtgärder (kompetensutveckling).
Koalitionen föreslår att nämndens begäran ska prioriteras inom nämndens budgetram för 2013.

Tekniska nämnden

Nämnden begär resursförstärkning med totalt 2 558 tkr med anledning av nya driftsuppdrag, kostnadsökning för mattransporter, uteblivna bergintäkter och lägre avkastningskrav för produktionsskog.
Koalitionen föreslår att nämndens begäran ska prioriteras inom nämndens budgetram för 2013.

Fritidsnämnden

Nämnden begär resursförstärkning till verksamheten Väggabadet med 1 267 tkr för ökade energi- och städkostnader.
Koalitionen föreslår att nämndens begäran ska prioriteras inom nämndens budgetram för 2013.

Omsorgsnämnden

Nämnden begär resursförstärkning för projektet Sammanhållen vård och omsorg med 3 825 tkr.
Koalitionen föreslår att nämndens budgetram utökas med 3 825 tkr och att finansiering sker prestationsersättning genom att motsvarande intäktsbelopp budgeteras på finansförvaltningen.

KARLSHAMN

Följande resultatregleringar föreslås av koalitionen:

Resultatreglering	**Resultatpåverkan**
Omsorgsnämnden	-3 825
Resultatpåverkan, tkr	**-3 825**

Total resultatpåverkan

Koalitionens förslag till ny driftbudget innebär följande:

	Resultatpåverkan
Budgeterat resultat enligt KF	1 700
Tekniska budgetförändringar	6 929
Resultatreglering	-3 825
Förslag till nytt budgeterat resultat, tkr	**4 804**

Komplettering investeringsbudget 2013

Av den totala nettoinvesteringsbudgeten för 2012 på 200 736 tkr förbrukades 150 467 tkr. Nämnderna har begärt att investeringsbudgeten för 2013 ska förändras med hänsyn tagen till bl a tidsförskjutningar i pågående projekt.

Med beaktande av tidsförskjutningar i pågående projekt, efter samråd och kompletterande uppgifter föreslås att investeringsbudgeten för 2013 utökas med 70 147 tkr.

Tillsammans med fastställd investeringsbudget kommer den budgeterade investeringsvolymen för 2013 därefter att uppgå till 300 444 tkr (bilaga 2).

Den nya investeringsnivån för 2013 innebär att soliditeten beräknas ligga på ca 66 %. Den genomsnittliga soliditeten under den senaste femårsperioden ligger på cirka 67 %, vilket är över den nivå som stadgas i kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, d v s en genomsnittlig soliditet under en femårsperiod överstigande 60 %. Soliditeten för perioden 2009 – 2013 framgår av nedanstående tabell.

2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**Genomsnitt**
62 %	67 %	71 %	69 %	66 %	67 %

KARLSHAMN

Koalitionens förslag till kommunstyrelsens beslut

att med anledning av budgetförändringarna fastställa att det budgeterade resultatet för 2013 ökar från 1 700 tkr till 4 804 tkr. Se bilaga 1.

att med utgångspunkt från beslutade budgetförändringar ge ekonomikontoret i uppdrag att räkna fram nya budgetramar för respektive nämnd.

att godkänna upprättat förslag till kompletteringsbudget gällande investeringar och fastställa ny investeringsbudget för 2013 till 300 444 tkr. Se bilaga 2.

att den utökade investeringsvolymen, 70 147 tkr, finansieras med ökad upplåning.

Sven-Åke Svensson	Paul Hedlund	Laila Johansson	Marco Gustafsson
Socialdemokraterna	Folkpartiet	Kristdemokraterna	Centerpartiet

KARLSHAMN

BILAGA 1	
FÖRÄNDRING AV DRIFTBUDGET 2013 (tkr)	
TEKNISK FÖRÄNDRING:	
Skatteprognos 130216 (SKL cirkulär 13:06)	150
Lägre avskrivningskostnad	80
Högre pensionskostnader	-669
Finansiella intäkter (CURA, resultatreglering)	1 037
Finansiella intäkter (Blekingetrafiken, återbetalning)	2 506
Finansiella intäkter (Prestationsersättning vård och omsorg)	3 825
RESULTATPÅVERKAN AV TEKNISK FÖRÄNDRING FÖR 2013	**6 929**
RESULTATPÅVERKAN AV RESULTATREGLERING FÖR 2013	**-3 825**
RESULTATPÅVERKAN AV TILLÄGGSÄSKANDEN FÖR 2013	**0**
BUDGETERAT RESULTAT 2013, KF 2012-06-18, rev 2013-02-04	**1 700**
BUDGETERAT RESULTAT EFTER FÖRÄNDRINGAR	**4 804**

KARLSHAMN

Bilaga 2

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Bus	1150	Österslättskolans idrottshall	-300	-26	0	0	0
Bus	1153	Asarums BC inventarier	0	-441	0	-500	-500
Bus	1162	Stenbacka förskola	-1 000	-1 110	0	0	0
Bus	1163	Svängsta förskola	-1 440	-171	0	0	0
Bus	1169	Hällaryds förskola, inventarier	0	-17	0	0	0
Bus	1173	Mörrum förskola stadigv läromedel/inv	0	-15	0	0	0
Bus	2401	Stadigvarande läromedel	-700	-576	0	-700	-700
Bus	2405	Musikskola	0	-35	0	0	0
Bus	2406	IT utveckling	-2 500	-2 840	0	-2 500	-2 500
Bus	2407	Inventarier och arbetsmiljöåtgärder	-2 500	-2 599	0	-2 500	-2 500
Bus	1187	Prästslättens förskola inventarier	-750	-1 019	0	0	0
		Summa BUS-nämnd	**-9 190**	**-8 851**	**0**	**-6 200**	**-6 200**
Gym	2510	Stadigvarande läromedel	-1 000	-601	0	-1 000	-1 000
Gym	2511	IT-utveckling	-1 800	-1 312	0	-1 800	-1 800
Gym	2512	Utredn gymnasiesärskola, H- och F-hus	-500	0	-500	0	-500
Gym	2513	Inventarier och Arbetsmiljöåtgärder	-1 400	-1 200	-194	-1 400	-1 594
Gym	2514	Stadigv läromedel GY 11	-750	-683	0	-750	-750
Gym	2517	Lokalinvestering GY 11	-2 200	-1 967	0	-800	-800
Gym	2601	Brandskyddsåtg, Tillgänglanpassn	-1 000	-74	0	0	0
Gym	2603	Labsalar Väggaskolan	0	0	0	-300	-300
		Summa Gymnasienämnd	**-8 650**	**-5 836**	**-694**	**-6 050**	**-6 744**
Nav	2510	Stadigvarande läromedel	-200	-200	0	-150	-150
Nav	2511	IT-utveckling, datorer	-250	-248	0	-250	-250
Nav	2610	Inventarier och maskiner	-200	-190	0	-200	-200
		Summa NAV-nämnd	**-650**	**-638**	**0**	**-600**	**-600**
Kult	2505	Inventarier, arbetsmiljö bibliotek	-150	-117	0	-150	-150
Kult	2506	Informationsteknologi	-250	-334	0	-150	-150
Kult	2507	Konstnärlig utsmyckning	-150	-136	0	-150	-150
Kult	2521	Lokstallarna, ombyggnad av kök	-1 000	-912	0	0	0
		Summa Kulturnämnd	**-1 550**	**-1 500**	**0**	**-450**	**-450**

KARLSHAMN

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Ks	0002	Östra Piren, inkomst	0	250	0	0	0
Ks	0002	Östra Piren, utgift	-320	-546	0	-1 000	-1 000
Ks	0018	BLC, industriområde, inkomst	10 000	0	-5 000	10 000	5 000
Ks	0018	BLC, industriområde, utgift	-14 492	-12 597	-1 895	-17 000	-18 895
Ks	0022	Vägga Park/Fiskhamn	-821	-545	-276	0	-276
Ks	0026	Skogsborg, inkomst	2 000	0	0	3 600	3 600
Ks	0026	Skogsborg, utgift	-6 052	-387	-5 665	0	-5 665
Ks	0027	Vettekullaområdet, inkomst	0	0	0	4 755	4 755
Ks	0027	Vettekullaområdet, utgift	-6 700	-511	-5 349	-1 800	-7 149
Ks	0029	Stärnö detaljplan	-250	-4	-246	0	-246
Ks	0032	Västerport	-150	-148	3 000	-3 000	0
Ks	0033	BLC/MOS, Järnvägsterminal, inkomst	16 943	0	17 000	14 200	31 200
Ks	0033	BLC/MOS, Järnvägsterminal, utgift	-38 000	-17 910	-34 590	-76 000	-110 590
Ks	0034	Stilleryd småind, KH väg, inkomst	1 000	543	0	750	750
Ks	0100	Frostentorp 4:81, inkomst	0	100	0	0	0
Ks	0100	Frostentorp 4:81, utgift	0	-145	0	0	0
Ks	0102	Svärdet och Fästet, inkomst	0	0	0	1 300	1 300
Ks	0103	Notavalla, inkomst	250	0	250	250	500
Ks	0104	Övre Asarumsdalen, inkomst	900	0	0	900	900
Ks	0104	Övre Asarumsdalen, utgift	-600	-182	-419	0	-419
Ks	0106	Asarums centrum flygfält, inkomst	0	0	0	2 000	2 000
Ks	0106	Asarums centrum flygfält, utgift	-2 600	-792	-1 808	-7 500	-9 308
Ks	0304	Guövik östra, inkomst	4 980	0	-1 320	1 320	0
Ks	0304	Guövik östra, utgift	-2 866	0	0	0	0
Ks	1100	Strategisk utveckling	-1 800	0	0	-2 000	-2 000
Ks	1102	Busshållplatser, inkomst	600	500	0	500	500
Ks	1102	Busshållplatser, utgift	-1 200	-776	0	-1 000	-1 000
Ks	1109	Rådhuset, reservel utgifter	-2 100	0	-2 100	0	-2 100
Ks	1109	Rådhuset, reservel statsbidrag	1 045	0	1 045	0	1 045
Ks	1195	Kultur- och bibliotekshus, utredning mm	-700	-605	-95	-500	-595
Ks	1196	Långasjönäs va	-30	0	0	0	0
Ks	1197	Tärnö, va, byggnader mm	-600	0	-600	600	0
Ks	2108	Ärendehanteringssystem	-1 000	-327	-673	0	-673
Ks	2122	Digitala informationsskyltar	-395	-227	-168	0	-168
Ks	2124	Intranät	-700	0	-700	0	-700
Ks	2500	IT i kommunal vård/omsorg	-110	0	0	0	0
Ks	2501	Inventarier	-270	-45	0	-270	-270
Ks	2501	Teknisk utrustning, informationskontor	-80	-43	0	0	0

KARLSHAMN

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Ks	2502	Semesterbyar förbättring	-300	-202	0	-300	-300
Ks	2503	PA- och Lönesystem	-116	0	-116	0	-116
		Summa Kommunstyrelse	**-44 534**	**-34 599**	**-39 725**	**-70 195**	**-109 920**
Oms	2730	Inventarier	-850	-897	0	-850	-850
Oms	2757	IT-investeringar	-700	-888	0	-700	-700
Oms	2758	Sängar, särskilt boende	-400	-118	0	-400	-400
Oms	2767	Ombyggnad resurscenter Björkhalla	-625	0	-625	0	-625
Oms	2772	Utökat brandskydd, Säbo	-1 955	-157	-1 798	-1 500	-3 298
Oms	2773	Extra investeringar Säbo	-500	-490	0	-700	-700
Oms	2740	Utb ARX-passersystem	0	0	0	-1 000	-1 000
		Summa Omsorgsnämnd	**-5 030**	**-2 550**	**-2 423**	**-5 150**	**-7 573**
Soc	2736	Inventarier/Arbetsmiljöåtgärder	-200	-208	0	-300	-300
Soc	2737	Förbättrat brandskydd	-600	-467	0	-300	-300
Soc	2738	Renovering lägenheter	-336	-347	0	-300	-300
Soc	2739	Utbyte larmanläggning Kungshuset	-150	-204	0	0	0
Soc	2756	Investeringar IT	-100	-142	0	-100	-100
Soc	2741	Utbyggnad ARX-passersystem	0	0	0	-50	-50
Soc	2743	IFO gemensam ingång	0	0	0	-500	-500
		Summa Socialnämnd	**-1 386**	**-1 368**	**0**	**-1 550**	**-1 550**
Byn	0021	Utvecklingsområden	-75	0	0	-75	-75
Byn	1007	Inventarier adm Shbf	-75	-14	0	-75	-75
		Summa Byggnadsnämnd	**-150**	**-14**	**0**	**-150**	**-150**
Tn	1001	Gatuavd maskiner fordon	-3 493	-3 356	-102	-2 550	-2 652
Tn	1003	Städmaskiner	-150	-255	-100	-150	-250
Tn	1007	Inventarier adm SHBF	-103	-48	0	-100	-100
Tn	1138	Tubbaryd, förbättring anläggningen	-599	-165	-434	-1 500	-1 934
Tn	1150	Österslättskolans idrottshall	-3 700	-3 052	-648	0	-648
Tn	1153	Asarums BC	-37 068	-38 662	1 594	-94 000	-92 406
Tn	1174	Vårdprogr. Väggaskolan A-hus	-550	0	-550	0	-550
Tn	1179	Trädgårdsförändringar	0	0	0	-500	-500
Tn	1180	Nya myndighets- o lagkrav	-888	-899	0	0	0
Tn	1183	Miljöhus, brand/försäkringskrav	-2 031	-1 130	-901	0	-901
Tn	1184	Miljöåtgärder	-2 000	-2 134	0	-2 000	-2 000
Tn	1187	Prästslättens förskola	-10 704	-8 013	-150	0	-150
Tn	1188	Arbetsmiljöåtgärder, ventilation	-500	-433	0	-500	-500

KARLSHAMN

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Tn	1192	Bellevueparken, fjärrvärme mm	-2 000	-2 321	0	0	0
Tn	1196	Långasjönäs VA	-2 500	-478	-2 023	0	-2 023
Tn	1197	Tärnö VA, byggnader	-2 200	-1 645	-1 155	0	-1 155
Tn	1302	Åkroksbron, gata	-2 300	-124	-2 177	0	-2 177
Tn	1303	Ombyggnad förbättring vägnät	-500	-810	0	-400	-400
Tn	1306	Ombyggnad övergångsställen	-205	-149	-56	-205	-261
Tn	1307	Tillgänglighetsanpassning	-210	-225	0	-410	-410
Tn	1308	GC-vägnät, utbyggnad	-3 550	-3 440	-110	-3 000	-3 110
Tn	1310	Trafikmiljö Asarum	-3 300	-205	1 600	-1 800	-200
Tn	1311	Gatu- och vägbelysning ombyggnad	-1 000	-1 142	0	-2 400	-2 400
Tn	1318	Boktryckarevägen	-700	-128	-572	0	-572
Tn	1319	Trafiksignaler Hinseleden/Prinsgatan	-600	-504	0	0	0
Tn	1320	Gestaltning av Karlshamns Stortorg	-605	-64	-541	0	-541
Tn	1322	Norra infarten, Cirkulation	-5 330	0	-200	0	-200
Tn	1325	Trafiksäkerhetsåtgärder	-300	-369	0	-300	-300
Tn	1326	Enskilda vägar förstärkning	-154	-1 262	0	-350	-350
Tn	Nytt	Vägga, väg till kallbadhus	0	0	-700	0	-700
Tn	Nytt	Vägga, va till kallbadhus	0	0	-325	0	-325
Tn	2101	Rådhussalen voteringsanläggning	-200	-114	-86	0	-86
Tn	2103	Carport, Vägga IP	0	0	0	-600	-600
Tn	2104	Transportfordon, maskiner, traktorer	-685	-782	0	-1 000	-1 000
Tn	2105	Maskiner Tubbaryd snickarverkstad	-150	-141	0	-250	-250
Tn	2106	Passagesystem anläggningar	-100	-84	0	-200	-200
Tn	2107	Portalen, utveckling systembyte	0	0	0	-150	-150
Tn	2109	Datautrustning, datakontor	-1 300	-937	-363	-1 300	-1 663
Tn	2110	Enhetlig IT plattform	-3 100	0	-3 100	0	-3 100
Tn	2115	Rådhuset sammanträdesrum	-100	-98	0	-100	-100
Tn	2116	Rådhuset, cafeteria	-153	-150	0	0	0
Tn	2402	Utrustning kostverksamhet	-1 156	-825	-332	-1 600	-1 932
Tn	Nytt	Fordon sotningstjänst	0	0	-207	0	-207
Tn	2520	Väggabadet ombyggnad	0	-32	0	0	0
		Summa Teknisk nämnd	**-94 184**	**-74 173**	**-11 638**	**-115 365**	**-127 003**
Va	1005	VA-verk servicefordon	-100	-120	0	-370	-370
Va	1006	VA-verk maskiner	-250	-176	-74	-180	-254
Va	1501	Nyanl vattenledningar, utgifter	-1 000	-1 025	0	-1 000	-1 000
Va	1501	Nyanl vattenledningar, inkomster	1 000	852	0	1 000	1 000
Va	1504	Nyanl avloppsledningar, utgifter	-1 000	-252	0	-1 000	-1 000
Va	1504	Nyanl avloppsledningar, inkomster	1 000	654	0	1 000	1 000

KARLSHAMN

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Va	1520	Åtgärder dricksvatten	-2 250	-2 104	-146	-1 700	-1 846
Va	1530	Åtgärder avlopp	-4 843	-3 424	-1 419	-2 678	-4 097
Va	1540	VA-utbyggnad	-3 526	-661	-2 865	-3 000	-5 865
Va	1540	VA- utbyggnad inkomster	0	0	-4 402	18 700	14 298
Va	1540	VA- utbyggnad utgifter	0	0	4 402	-18 700	-14 298
Va	1541	Mörrums avloppsreningsverk	-7 441	-345	-7 096	-400	-7 496
Va	1543	VA Tärnö, utgifter	-2 200	-512	-6 602	0	-6 602
Va	1543	VA Tärnö, inkomster	2 200	512	6 602	0	6 602
Va	1542	Åkroksbron VA	-500	-8	-493	0	-493
Va	1544	Sidoentr VA E 22	-235	0	-235	0	-235
		Summa Teknisk nämnd VA	**-19 145**	**-6 610**	**-12 327**	**-8 328**	**-20 655**
Fn	1004	Parkavd maskiner/gräsklippare	-1 500	-1 292	-159	-1 700	-1 859
Fn	1401	Förnyelse parker/lekplatser	-2 434	-2 724	0	-3 945	-3 945
Fn	1402	Mieåparken, parkanläggning	-500	-33	-467	-1 880	-2 347
Fn	1406	Tillgänglanp park/lekplatser/friluftsområden	-900	-857	-43	-708	-751
Fn	2508	Kastellet, utgifter	0	0	0	-786	-786
Fn	2508	Kastellet, inkomster	0	0	0	385	385
Fn	2524	Svängstabadet, nybyggnad	-500	0	0	0	0
Fn	2527	P-Plats Vägga IP och bad	0	0	0	-300	-300
Fn	2528	Asarums IP, renovering	0	0	0	-2 000	-2 000
Fn	Nytt	Fritidsbåtplatser Solskensviken	0	0	-900	0	-900
Fn	2535	Fritidsbåtplatser Sternö vindhamn	-1 500	-67	-1 433	0	-1 433
Fn	2537	VA-anslutn toalett Östra Bokö	-418	-715	0	0	0
Fn	2540	Skateboardplatser Hällaryd och Svängsta	0	0	0	-200	-200
Fn	2542	Väggabadet, strandbad	0	0	0	-1 000	-1 000
Fn	2549	Jössarinken, betongplatta och rör	-4 000	-4 390	0	0	0
Fn	2558	Upprustning badplatser	-200	-144	-56	-700	-756
Fn	2562	Spontanidrottsplats Karlshamn	-400	-370	-32	-800	-832
Fn	2563	Idrottsplatser/anläggningar inventarier	-400	-387	0	-400	-400
Fn	2566	Belysning, bevattning mm idrottsanl	-200	-153	0	-200	-200
Fn	2580	Administration dataprogram	-25	-25	0	-25	-25
Fn	2585	Väggabadet, omläggn plattor utomhusbad	-100	-101	0	0	0
Fn	2587	Svanevik, uppläggningsplats	-300	-286	0	0	0
Fn	2589	Bryggor och toaletter skärgården	-1 300	-1 534	0	-400	-400
Fn	2590	Väggaområdet detaljplan	-15	-12	0	0	0
Fn	2593	Spontanidrottsplats Asarum	0	0	0	-1 500	-1 500
Fn	2596	Jössarinken Träningshall	-500	-280	-220	-100	-320
Fn	2597	Fritidsprojekt, utredningar	-75	-44	-31	0	-31

KARLSHAMN

Nmd	Proj	Projektnamn	Budget 2012	Utfall 2012	KB 2013	Budget 2013	Ny Budget 2013
Fn	2598	Jössarinken Ismaskin	-1 000	-918	0	0	0
		Summa Fritidsnämnd	**-16 267**	**-14 331**	**-3 341**	**-16 259**	**-19 600**
Total nettoinvestering			**-200 736**	**-150 467**	**-70 147**	**-230 297**	**-300 444**

§ 45 2013/107

Ekonomisk månadsuppföljning för perioden januari – februari 2013

Kommunstyrelsens beslut

att överlämna den ekonomiska rapporten till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att med godkännande ta rapporten till dagens protokoll.

Sammanfattning

Ekonomichefen redovisar månadsuppföljning per 2013-02-28 avseende nämndernas och bolagens verksamhet.

Beslutsunderlag

- Månadsuppföljning per 130228
- Månadsuppföljning för bolagen per 2013-02-28.

KARLSHAMN

6

2013-03-18

MÅNADSUPPFÖLJNING PER 130228

Kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillhanda

Ekonomisk översikt
Föreliggande ekonomiska rapport per 130228 bygger, avseende redovisningen av de olika verksamheterna, på sifferuppgifter och bedömningar från nämnder och förvaltningar. För resterande delar ansvarar ekonomikontoret centralt för prognoser och beräkningar.

Efter två månader uppvisar Karlshamns kommun ett resultat innebärande att helårsresultatet totalt sett väntas uppgå till plus 3,8 mnkr, vilket är 2,1 mnkr bättre än den budgeterade nivån som efter KF:s beslutade ändringar i februari uppgår till 1,7 mnkr.

Prognosen för nämnderna pekar mot ett litet underskott mot budget på cirka 0,9 mnkr. De största avvikelserna redovisas för kommunstyrelsen plus 1,0 mnkr och tekniska nämnden minus 2,0 mnkr.

För kommunstyrelsens del beror överskottet främst på lägre kostnad för kollektivtrafiken. Tekniska nämndens underskott beror på höga kostnader för vinterväghållningen. I omsorgsnämnden ökar antalet bedömda hemtjänsttimmar vilket gett ökade kostnader. I socialnämnden ökar kostnaderna för institutionsplaceringar för vuxna medan kostnaderna för verksamheten barn och familj minskar. Övriga nämnder redovisar små eller inga avvikelser.

För finansförvaltningen beräknas budgetöverskott med 3,0 mnkr vilket beror på återbetalningar av engångskaraktär.

På investeringssidan uppskattas årsförbrukningen i förslaget till kompletteringsbudget netto uppgå till ca 300 mnkr, vilket är 70 mnkr högre än den budgeterade nivån. Ökningen beror främst på förseningar i pågående projekt i exploaterings- och teknikverksamheterna.
Det är möjligt att en del av MOS-projektet kan glida över till 2014. I så fall kommer det att framgå vid nästa rapporttillfälle.

Slutkommentar
Den sammantagna årsprognosen efter två månader visar ett resultat på plus 3,8 mnkr, vilket är 2,1 mnkr bättre än budgeterad nivå.

Hans Hyllstedt
Ekonomichef

Kent Wahnström
Ekonom

KARLSHAMN

2013-03-18

DRIFTSREDOVISNING (tkr)

Nämnd	Årsbudget 2013	Prognos 2013	Avvikelse
Kommunfullmäktige	-1 701	-1 701	0
Överförmyndarnämnd	-2 378	-2 378	0
Valnämnd	-63	-63	0
Revision	-1 328	-1 328	0
Kommunstyrelse	-118 741	-117 741	1 000
Kommunstyrelse, Festivalkommitté.	-2 117	-2 117	0
Nämnd för barn, ungdom och skola	-463 358	-463 496	-138
Gymnasienämnd	-136 602	-136 400	202
Nämnd för arbetsmarknad och vuxenutbildning	-30 755	-30 601	154
Kulturnämnd	-23 086	-23 058	28
Teknisk nämnd	-66 710	-68 710	-2 000
Teknisk nämnd, va inkl finans	0	0	0
Byggnadsnämnd	-6 267	-6 267	0
Fritidsnämnd	-45 104	-45 104	0
Omsorgsnämnd	-517 688	-517 935	-247
Socialnämnd	-88 380	-88 293	87
Summa	**-1 504 278**	**-1 505 192**	**-914**
SUMMA FINANSIERING	**1 505 978**	**1 509 002**	**3 024**
DRIFTSREDOVISNINGEN TOTALT	**1 700**	**3 810**	**2 110**

INVESTERINGSREDOVISNINGEN TOTALT	**-230 297**	**-300 444**	**-70 147**

RESULTATPÅVERKAN AV FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR AV DRIFTBUDGET:	
Budget KF 120618	**7 561**
Minskade avskrivningar	2 050
Förändring skatter och bidrag inkl skatteväxling	6 240
Läraravtalet 2012, helårseffekt	-3 666
Personalpolitiska åtgärder 2012, helårseffekt	-1 035
Lönenivå 2012, helårseffekt	-32 915
Finansförvaltning, lönenivå 2012	33 950
Budgetanpassningar	5 500
KS anslag till förfogande, utvecklingsreserv	6 150
Hemsjukvård	-22 135
Budget KF 130204	**1 700**

KARLSHAMN

2013 -03- 18
Diarienummer
2013/107

14 mars 2013

MÅNADSUPPFÖLJNING FÖR BOLAGEN PER 2013-02-28

Stadsvapnet och kommunstyrelsen tillhanda

Sammanfattning och kommentar

Ekonomisk översikt
Föreliggande ekonomiska rapport per 2013-02-28 bygger på sifferuppgifter och bedömningar från respektive bolag. För sammanställning och kommentarer ansvarar ekonomikontoret.

Efter 2013 års två första månader uppvisar bolagen ett resultat innebärande att helårsresultatet prognostiseras enligt följande:

Budgetuppföljning per 2013-02-28 vad avser drift (mnkr)

	Bokslut 2012	Budget 2013	Prognos 2013	Avvikelse 2013
Karlshamn Energi AB	15,0	12,3	12,3	0,0
Karlshamnsbostäder AB	6,9	3,0	3,0	0,0
Karlshamns Hamn AB	0,6	1,2	0,5	-0,7
Karlshamnsfastigheter AB	-25,0	-8,1	-8,1	0,0
Stadsvapnet i Karlshamn AB	-21,4	-10,8	-10,8	0,0
Koncernmässiga elemineringar	6,1	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	**-17,8**	**-2,4**	**-3,1**	**-0,7**

Investeringsuppföljning per 2013-02-28 (mnkr)

	Bokslut 2012	Budget 2013	Prognos 2013	Avvikelse 2013
Karlshamn Energi AB	102,7	37,5	37,5	0,0
Karlshamnsbostäder AB	9,4	25,0	25,0	0,0
Karlshamns Hamn AB	61,2	36,7	36,7	0,0
Karlshamnsfastigheter AB	12,0	85,4	85,4	0,0
Stadsvapnet i Karlshamn AB	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a investeringar	**185,3**	**184,6**	**184,6**	**0,0**

Som framgår av sammanställningen, efter två månader av år 2013, bedömer Karlshamns Hamn AB att man inte kan nå upp till budgeterat resultat. Övriga bolag gör bedömningen att man för år 2013 ska klara ett resultat minst i nivå med vad som budgeterats.

KARLSHAMN

14 mars 2013

Karlshamn Energi AB:s årsprognos för 2013 är lika med budget efter två månader av året. Prognosen grundar sig delvis på uppskattningar eftersom mätvärden för februari inte fullt ut är framme. Fjärrvärmeproduktionen är dyrare än budgeterat och anslutningsavgifter för fjärrvärme är större än budgeterat.

Till och med aktuell månad har andelen fjärrvärmeproduktion från Södra Cell varit 94 %, vindkraftsproduktion mot budget 60 %, årsprognos inmatning i elnätet mot budget 99 %, årsprognos fjärrvärmeförsäljning mot budget 104 % och årsprognos elförsäljning mot budget 100 %.

Årsprognosen för Karlshamnsbostäder AB ligger lika med budget efter två månader av år 2013. Det är för tidigt på året för att göra några större avvikelser jämfört med budget. Antalet vakanta lägenheter är 10 stycken, av dessa är dock 9 stycken inte uthyrningsbara av olika skäl. Vakanta lokaler är 4,4 %. Den genomsnittliga låneräntan är 3,33 % och andelen kortfristiga lån är 18,8 %. Prognos över omflyttningen är 425 st.

Karlshamns Hamn AB:s årsprognos för 2013 ligger efter två månader av året 0,7 mnkr lägre än budgeterat. Hittills i år så har volymerna varit något lägre än budgeterat. Detta beroende på att marknaden är i ett avvaktande läge när det gäller konjunkturbedömningen. Hitintills i år har bolaget investerat 9,4 mnkr.

Karlshamnsfastigheter AB redovisar efter två månader av året en årsprognos som ligger i nivå med budget. Budgeten kommer att revideras med anledning av fattade beslut i samband med bokslutet. Arbetet med etapp V, på Östra Piren, är ytterligare senarelagd och presenteras tidigast under andra kvartalet 2013.

Den totala ekonomiska situationen efter två månader av 2013 pekar således sammantaget på ett resultat före skatt som är -0,7 mnkr, vilket är något sämre än budget. Bedömningen är dock att koncernbidrag av planerad storlek kan lämnas till Stadsvapnet AB.

Prognosen för 2013 års koncernmässiga resultat ligger på -3,1 mnkr.

Hans Hyllstedt
Ekonomichef

Marita Lindström
Ekonomisamordnare

§ 46 2013/96

Revideringar av reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att ändra reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning i enlighet med bilagda förslag

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att senast till kommunstyrelsens sammanträde i oktober 2013 lämna förslag på nytt reglemente.

Sammanfattning

Reglementet för ekonomi- och verksamhetsstyrning antogs av fullmäktige 2004 och har varit föremål för flera revideringar sedan dess. De nu föreslagna ändringarna beror dels på ny lagstiftning om balanskravet dels på att de nu gällande målen i reglementet i viss mån behöver justeras.

Det finns också behov av att under året göra en översyn av reglementet i sin helhet, bland annat med hänvisning till kommande förändring att göra avsättning till en resultatutjämningsreserv, pågående arbete med ny omvärldsanalys och kommunstyrelsens beslut om att upprätta en ekonomihandbok.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från kommunstyrelsens ordförande 2013-02-28
- Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2013-03-05 § 48.

KARLSHAMN

2013-02-28

Karlshamns kommun
Kommunledningsförvaltningen, Kansli
2013 -03- 14
Diarienummer
2013/96

Kommunstyrelsen

Revideringar av reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning

Sammanfattning
Reglementet för ekonomi- och verksamhetsstyrning antogs av fullmäktige 2004 och har varit föremål för flera revideringar sedan dess. De nu föreslagna ändringarna beror dels på ny lagstiftning om balanskravet dels på att de nu gällande målen i reglementet i viss mån behöver justeras.

Det finns också behov av att under året göra en översyn av reglementet i sin helhet, bland annat med hänvisning till kommande förändring att göra avsättning till en resultatutjämningsreserv, pågående arbete med ny omvärldsanalys och kommunstyrelsens beslut om att upprätta en ekonomihandbok.

Förslaget i korthet

Ny lydelse under "2.3. Ekonomi- och verksamhetsstyrning" femte stycket:

"Om det i resultaträkningen för ett visst räkenskapsår uppstår ett negativt resultat, skall det negativa resultatet och det egna kapitalet återställas under de tre närmast följande åren (KL 8 kap. 5a§)."

Under "3.2.1. Ekonomi i balans" föreslås följande punkter utgå:

- *Resultatet måste innefatta en realsäkring av hela pensionsskulden*
- *Investeringar får inte lånefinansieras annat än vad avser helt avgiftsfinansierad verksamhet*

Under "3.2.2. God ekonomisk hushållning" föreslås följande punkter utgå:

- *Därutöver ska man eftersträva en budgeteringsmarginal som kan balansera under året oförutsedda händelser*
- *Maximalt investeringsutrymme utgörs av årsresultat plus avskrivningar*
- *Verksamheten ska bedrivas utifrån en effektivitetsnivå, som gör att kostnadsnivån inte överstiger genomsnittliga kostnaden för motsvarande verksamhet med hänsyn tagen till strukturen*

Karlshamns kommun • Kommunledningsförvaltningen • Kansli
Rådhuset · 374 81 Karlshamn · Tel +46 454-81100 · Fax +46 454-81040
E-post: kommunkansli@karlshamn.se · Hemsida: http://www.karlshamn.se

Under "5.1. Budget" fjärde punkten föreslås bokslutsberedningen ersättas med budgetberedningen och i den sista punkten byts januari till september.

Under "5.2. Budgetuppföljning och redovisning" föreslås den sjätte punkten utgå:

- *I samband med bokslutberedningen skall en första budgetdialog, preliminär ramberedning, genomföras, vilket skall utmynna i att nämnderna får en första indikation genom preliminärt tilldelade budgetramar. Denna preliminära tilldelning, liksom kommande tilldelningar, sker utifrån en resursstyrningsmodell där den finansiella situationen ytterst sätter gränser för det totala verksamhetsutrymmet.*

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslår fullmäktige:

att ändra reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning i enligt med bilagda förslag.

Härutöver beslutar kommunstyrelsen:

att uppdra åt kommunledningsförvaltningen att senast till kommunstyrelsens sammanträde i december 2013 lämna förslag på nytt reglemente.

Sven-Åke Svensson
Kommunstyrelsens ordförande

KARLSHAMNS KOMMUN

Utgivare: Kommunledningsförvaltningen Kansli
Gäller fr. o m: Lagakraftvunnet beslut
Beslut: KF § 5, 2004-02-02
Ändrad: KF § 3, 2008-02-04, § 12, 2009-02-02, KF § 54, 2011-04-04

Reglemente för ekonomi – och verksamhetsstyrning

Sammanfattning och disposition

Detta reglemente innefattar styrprinciper för all verksamhet inom Karlshamns kommun, oavsett om denna drivs i förvaltningsform eller bolagsform.

Reglementets avsnitt behandlar olika delar av den kommunala styrningen enligt följande:

Kapitel 1: Beskriver syfte och tillämpningsområde - reglementet, jämte tillämplig lagstiftning (KL - kommunallagen och KRL – kommunal redovisningslag), gäller all verksamhet inom Karlshamns kommun och dess styrning

Kapitel 2: Definition av vad som menas med styrning - målet är en integrerad ekonomi- och verksamhetsstyrning anpassad både till av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramar och kommungemensamma mål

Kapitel 3: Beskriver kommungemensamma mål för effektivitet, ekonomi och finans

Kapitel 4: Vad som i detta reglemente stadgas för den förvaltningskommunala delen av kommunens samlade verksamhet gäller även, i tillämpliga delar, för de kommunalägda bolagen.

Kapitel 5: Beskrivning av styrprocessen uppdelad på planering (budget), genomförande (uppföljning och redovisning) samt åtgärder vid budgetavvikelser och vad som gäller för beslutsunderlag

Kapitel 6: Resultatreglering mellan åren – huvudprincipen är att över- och underskott per nämnd skall föras över från ett år till ett annat

Kapitel 7: Kortfattad beskrivning av investeringshantering – hänvisning till speciell policy för detta ändamål

Kapitel 8: Intern kontroll – beskrivning av organisation och uppföljning i enlighet med god sed och vad som stadgas i KL

Kapitel 9: Ikraftträdande – detta reglemente skall gälla från och med det budgetår som påbörjas 1 januari 2004

1. Bakgrund, syfte och tillämpningsområde

Detta reglemente innefattar styrprinciper för all verksamhet inom Karlshamns kommun, och för de kommunala bolagen är kraven således desamma vad avser målen för effektivitet, ekonomi och finans, samtidigt som en anpassning av styrningen, rent tidsmässigt, är nödvändig av samordningsskäl, när det gäller samlad rapportering av olika slag på koncernnivå.

Begreppet styrning används nedan i vid mening syftande på olika typer av åtgärder, som vidtas för att uppnå bestämda mål för en viss verksamhet eller organisatorisk enhet. Med styrningen avses en integrerad ekonomi – och verksamhetsstyrning.

Övergripande gäller att all styrning inom Karlshamns kommuns skall ske med utgångspunkt från de av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna och målen för effektivitet, ekonomi och finans samt med utgångspunk från kommunallagen (KL) och den kommunala redovisningslagen (KRL).

2. Styrning

2.1. Ekonomistyrning

Den första respektive andra delen av ordet ekonomistyrning kan sägas ha följande betydelser:

Ekonomi = hushållning med knappa resurser Styrning = påverkan i önskad riktning

Av detta följer att ekonomistyrning kan översättas på nedanstående sätt:

Ekonomistyrning = en strukturerad process som syftar till att organisationen skall uppnå på förhand uppställda ekonomiska mål i termer av effektivitet, resultat och ställning

Vad avser god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans är dessa, inom offentlig sektor, lagfästa begrepp (se vidare nedan) kring vilka den politiska enigheten torde vara i det närmaste total, vilket givetvis också underlättar när det gäller att utarbeta mål och mått inom det ekonomiska området.

Ekonomistyrningen har därigenom fått en hög legitimitet, och varje klarsynt aktör på det kommunala området inser, att en verksamhet som bedrivs med underskott förr eller senare kommer att hamna i ett synnerligen allvarligt läge.

2.2. Verksamhetsstyrning

Verksamhetsmässig styrning och därtill kopplade mål och mått syftar ofta på kunder, kvalitet, processer, utveckling och liknande, där det inte är lika enkelt att i kronor och ören kvantifiera det hela.

Att styra mot verksamhetsmässiga mål och mått är, för kommuner och landsting, ofta avsevärt svårare än vad som är fallet när det gäller den traditionella ekonomistyrningen. Ekonomin är påtagligt konkret och därför lätt att kvantifiera, medan verksamheten rymmer en högre grad av komplexitet och därför svårare kan beskrivas entydigt i termer av mått och nyckeltal. Enigheten kring verksamhetsstyrningens inriktning är inte på långt när total, eftersom det är politikerna som har att besluta om mål, inriktning, omfattning och kvalitet.

Det viktiga är dock att i detta sammanhang tydligt lyfta fram prestationens betydelse när det gäller styrning och ledning av verksamheten. Det är nämligen inte ovanligt, att det bakom ekonomiska överskott kan dölja sig betydande underskott av verksamhetsmässig karaktär. Även den omvända situationen förekommer självfallet, varför det är nödvändigt att vid varje uppföljnings – och utvärderingstillfälle relatera insatta resurser till levererad prestation av service vad avser mängd och kvalitet.

2.3. Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Det eftersträvansvärda är därför att finna den rätta mixen mellan ekonomistyrning och verksamhetsstyrning, så att man kan uppnå en integrerad ekonomi – och verksamhetsstyrning.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning = en strukturerad process som syftar till att organisationen skall uppnå på förhand uppställda ekonomiska och verksamhets-mässiga mål i termer av effektivitet, resultat och ställning

Lagkraven som är tillämpliga på styrningen inom en kommun återfinns i KL 8 kap. Portalparagrafen (KL kap.8 § 1) stipulerar att det skall råda god ekonomisk hushållning i hela den kommunala verksamheten, och lagens förarbete anger i detta sammanhang en definition som väl knyter an till de finansiella målen nedan.

Kommunallagens balanskrav gäller fr.o.m. år 2000 och anger att budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (KL 8 kap. 4 §).

Om det i resultaträkningen för ett visst räkenskapsår uppstår ett negativt resultat, skall det negativa resultatet och det egna kapitalet återställas under de tre närmast följande åren (KL 8 kap. 5a§).

Det förtjänar att påpekas att balanskravet endast är en nedre gräns, och att god ekonomisk hushållning är en betydligt högre ambitionsnivå, och den kommun som inte eftersträvar en god ekonomisk hushållning kommer successivt att försämra sin finansiella ställning, innebärande att finansieringen av dagens konsumtion skjuts över på kommande generationer.

3. Effektivitet, ekonomi och finans

3.1. Övergripande finansiell riktlinje

Karlshamn kommun skall i allt eftersträva en välskött ekonomi, och all verksamhet skall bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med de av kommunfullmäktige beslutade finansiella målen. Resursstyrning råder, och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.

3.2. Finansiella mål

3.2.1. Ekonomi i balans

- Kostnaderna måste anpassas efter intäkterna, och det är resursstyrning som gäller
- Ekonomin sätter ytterst gränsen för det totala verksamhetsutrymmet, om det blir konflikt mellan mål och resurser
- ~~Resultatet måste innefatta en realsäkring av hela pensionsskulden~~
- ~~Investeringar får inte lånefinansieras annat än vad avser helt avgiftsfinansierad verksamhet~~

3.2.2. God ekonomisk hushållning

- Resultatnivån ska uppgå till lägst 2 % av summan av skatte- och bidragsintäkterna över en femårsperiod
- Soliditeten för kommunen måste uppgå till lägst 60 % i genomsnitt över en femårsperiod exkl. de pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna
- ~~Därutöver ska man eftersträva en budgeteringsmarginal som kan balansera under året oförutsedda händelser~~
- ~~Maximalt investeringsutrymme utgörs av årsresultat plus avskrivningar~~
- ~~Verksamheten ska bedrivas utifrån en effektivitetsnivå, som gör att kostnadsnivån inte överstiger genomsnittliga kostnaden för motsvarande verksamhet med hänsyn tagen till strukturen.~~

4. De kommunala bolagen

Vad som i detta reglemente stadgas för den förvaltningskommunala delen av kommunens samlade verksamhet gäller även, i tillämpliga delar, för de kommunalägda bolagen.

Speciellt har de kommunala bolagen att, vid sin interna planering, anpassa sina rutiner utifrån de styrningsprinciper som anges nedan, så att man, i alla sammanhang, till ägaren i god tid kan lämna in erforderligt underlag för budget, budgetuppföljning och redovisning på koncernnivå.

5. Styrprocessen

5.1.Budget

- Definition: Med kommunledning, budgetberedning, ramberedning och bokslutsberedning avses, beroende på sammanhanget, antingen själva processen med arbetet kring de olika dokumenten eller den centrala arbetsgrupp som från politiskt håll består av minst företrädarna för majoritetspartierna och från tjänstemannasidan av åtminstone kommundirektör och ekonomichef.

- Redan tidigt på året skall kommunledningen bilda sig en uppfattning om förutsättningarna för det kommande budgetarbetet, genom att göra en första preliminär bedömning av de totalt tillgängliga resurserna. I detta sammanhang skall också verksamhetsidé, vision, mål och strategier vara föremål för omprövning utifrån de rådande omvärldsfaktorerna.

- På samma sätt skall nämnderna, var och en inom sitt respektive ansvarsområde, påbörja arbetet med att, utifrån kommungemensamma visioner och mål, revidera verksamhetsidé, vision, mål och strategier, samt utifrån detta beskriva sina resursbehov inför kommande år.

- I samband med ~~bokslutberedningen~~ budgetberedningen skall en första budgetdialog, preliminär ramberedning, genomföras, vilket skall utmynna i att nämnderna får en första indikation genom preliminärt tilldelade budgetramar. Denna preliminära tilldelning, liksom kommande tilldelningar, sker utifrån en resursstyrningsmodell där den finansiella situationen ytterst sätter gränser för det totala verksamhetsutrymmet.

- Den gällande principen med en decentraliserad ekonomistyrning förutsätter, att verksamhetsansvariga chefer på samtliga nivåer skall vara aktiva med planering, genomförande och uppföljning i perspektiven Målen, Prestationerna och Ekonomin.

- Sammanställning av budgetberedningens förslag till budget och ekonomisk plan skall, genom ekonomikontorets försorg, vara klar senast under tredje veckan i maj, så att kommunstyrelsen hinner behandla detta förslag innan det i juni föreläggs kommunfullmäktige för slutligt beslut. Vid detta tillfälle fastställs också vision och kommungemensamma mål.

- Nämnderna skall, med utgångspunkt från av kommunfullmäktige fastställd budget med därtill hörande visioner och mål, tillse att fullt ut specificerade detaljbudgetar inom respektive ansvarsområde lämnas till ekonomikontoret före utgången av november månad.

- Den tryckta budgeten skall distribueras till nämnder, förvaltningar och andra intressenter senast under ~~januari~~ september månad. För detta ansvarar ekonomikontoret

5.2. Budgetuppföljning och redovisning

- Månadsrapportering upprättas för kommunkoncernen följande månader: februari, april, maj, augusti, september och november

- Budgetuppföljningar och bokslutsprognoser presenteras i kommunstyrelsen vid dess sammanträde månaden efter respektive uppföljningsmånads utgång. I detta sammanhang ansvarar nämnder och förvaltningar för inrapportering av sitt underlag vad avser drifts- och investeringsbudget. Ekonomikontoret ansvarar för sammanställning av inkommet material, de delar som rör finansförvaltningen samt övergripande analys och kommentar.

- En delårsrapport omfattande årets första åtta månader skall presenteras för kommunstyrelsen vid dess sammanträde senast i oktober. Ansvarsfördelningen vid framtagandet av denna rapport är densamma som vid de ordinarie månadsuppföljningarna.

- Ekonomikontoret ansvarar för att presentera en bokslutkommuniké för kommunstyrelsen under februari.

- Senast under mars månad skall bokslutsberedning genomföras, varvid också sammanträffande med nämnderna skall äga rum. I detta sammanhang beslutas om resultatreglering i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda regler och riktlinjer.

- ~~I samband med bokslutberedningen skall nämnderna också ges tillfälle att kortfattat framföra sina synpunkter inför det kommande budgetarbetet, och nämnderna skall vid detta tillfälle också få en första indikation inför budgetarbetet i form av preliminära budgetramar. Bokslutsberedningen skall på så sätt också utgöra preliminär ramberedning.~~

- Ekonomikontoret ansvarar för att framlägga årsredovisningen, inklusive sammanställd redovisning, för kommunstyrelsen senast 15 april.

- Ekonomikontoret ansvarar för att månadsvis, med undantag från juli månad, sammanträffa med förvaltningarnas ekonomer, den sk ekonomgruppen. Det överordnade målet med ekonomgruppen skall vara att, på olika sätt, ytterligare utveckla ekonomistyrningen och värna om en god ekonomisk hushållning i kommunen.

5.3. Åtgärder vid budgetavvikelser

- En självklar förutsättning för att kunna uppnå en god styrkultur med avsikt att upprätthålla en sund och stabil ekonomi är, att samtliga nämnder och förvaltningar iakttar strikt budgetdisciplin, innebärande att följsamhet, mot och respekt för, beslutade budgetramar skall vara fullständig och reservationslös.

- Eftersom det är politikerna på olika nivåer som ansvarar för mål, inriktning och omfattning för verksamheterna, dvs "Vad - frågorna", och förvaltningarna sedan har att verkställa detta, dvs "Hur - frågorna", är det också naturligt att det blir förvaltningarna som får den operativa ansvaret för budgetuppföljningen.

- Verksamhetsansvariga chefer skall, i en decentraliserad organisation, vara aktiva med planering, genomförande och uppföljning i perspektiven Målen, Prestationerna och Ekonomin.

- Verksamhetsansvariga chefer skall kontinuerligt följa upp verksamheten och hur den utvecklas i dessa perspektiv (Målen, Prestationerna och Ekonomin).

- Verksamhetsansvariga chefer skall omedelbart vidta korrigeringsåtgärder om uppföljningen visar att den ekonomiska ramen är på väg att överskridas.

- Verksamhetsansvariga chefer skall informera förvaltningsledningen om korrigeringsåtgärderna leder till väsentliga avsteg från målen för verksamheten. Även i detta fall ankommer det på de ansvariga cheferna att komma med förslag till korrigeringsåtgärder för att hålla sig inom tilldelad budgetram.

- Om väsentliga avsteg från målen måste göras blir det en fråga för, i första hand, den ansvariga nämnden. I detta fall är det respektive förvaltningschef som har att presentera åtgärdsförslag.

- Först när de väsentliga avstegen från målen är av sådan art, att man befarar avvikelser från de av kommunfullmäktige antagna kommungemensamma målen, är det påkallat att nämnden informerar vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om de aktuella åtgärdsförslagen.

- Det skall i detta sammanhang noteras att budgeten är ett åtagande för den verksamhetsansvarige och ett kontrakt mellan uppdragsgivare och uppdragstagare, och därför är det endast när synnerliga skäl föreligger, som kommunstyrelse och kommunfullmäktige har behov av att intervenera i nämndernas verksamheter. Det ankommer därvidlag på respektive nämnd och förvaltning att i sådana sammanhang alltid presentera förslag till korrigerande åtgärder i syfte att hålla de tilldelade budgetramarna.

5.4. Beslutunderlag

Det ankommer på nämnder och förvaltningar att i alla sammanhang presentera sina budgetförslag så att de ekonomiska effekterna på såväl kort som lång sikt tydligt framgår.

Detta innebär att en grundlig genomlysning av all verksamhet måste genomföras löpande, och vid varje typ av förändringsförslag skall beslutsstödjande kalkyler medfölja, vari klart och tydligt samtliga ekonomiska effekter skall framgå.

6. Reglering av över – och underskott – årlig resultatreglering

6.1. Syftet med resultatreglering

En stabil ekonomi förutsätter en ekonomi- och verksamhetsstyrning som är känd, accepterad och likartad över tiden, allt i en anda av god ekonomisk hushållning.

Något som i sammanhanget härmed speciellt bör beaktas är den sk årsskiftesproblematiken, dvs hur man skall hantera över – och underskott i meningen vilken återverkning dessa skall få på nästkommande budgetperiod.

För att uppmuntra god ekonomisk hushållning i ett långsiktigt perspektiv torde det vara nödvändigt att nämnder och förvaltningar skall kunna inrikta sin planering på en längre tidshorisont än vad som utgörs av det aktuella budgetåret.

Detta säkerställs bäst genom att nämnder och förvaltningar till varje nytt verksamhetsår får ta med sig resultatet från föregående år fullt ut, på så sätt att deras budgetanslag antingen ökas eller minskas med en summa som är lika med föregående års budgetavvikelse. Nedanstående regler tar alltså sikte på en övergripande nämndsvis resultatreglering. Det ankommer sedan på respektive nämnd att, med utgångspunkt från de övergripande reglerna utarbeta egna tillämpningsanvisningar inom sina respektive verksamhetsområden.

En förutsättning för att ta med sig en positiv budgetavvikelse är att den av kommunfullmäktige fastställda målsättningen med verksamheten till fullo är uppfylld. Vid bedömning av måluppfyllelsen skall särskilt beaktas att vissa verksamheter av projektkaraktär ibland kan förskjutas i tiden av praktiska skäl.

6.2. Principen för resultatreglering

Den huvudprincip som skall gälla är att varje eventuellt uppkommen budgetavvikelse årligen regleras, genom att den i sin helhet förs över till nästkommande verksamhetsår, på så sätt att nämndernas budgetar detta år antingen minskas eller ökas beroende på eventuell budgetavvikelse året innan.

Det är i sammanhanget viktigt att klargöra det faktum att denna princip förutsätter att både positiva och negativa avvikelser behandlas på likartat sätt. Det skall alltså inte vara möjligt att föra över en större andel överskott än underskott, annat än om denna skillnad motsvaras av ett verkligt årsresultat året innan av samma storlek. Detta är nödvändigt för att systemet med resultatreglering skall gå att förena med en sund och stabil ekonomisk utveckling.

Det är nämligen viktigt att resultatregleringen inte reducerar kommande års budgeteringsmarginal, annat än om det åren innan verkligen uppkommit ett positivt resultat för kommunen som helhet. Om den ekonomiska utvecklingen skall ske i rätt riktning, får denna reducering heller aldrig bli större än vad som motsvaras av verkligt årsresultat året innan.

Resultatregleringens huvudprincip

- Över- och underskott på driftsbudgeten förs i sin helhet över till nästkommande år nämnd för nämnd.
- Överföring av överskott förutsätter att de verksamhetsmässiga målen för prestation och kvalitet mm är uppfyllda fullt ut.
- Summa överskott att resultatreglera får inte överstiga summa underskott, annat än om mellanskillnaden minst motsvaras av ett verkligt årsresultat för kommunen som helhet året innan.
- Detta innebär, att vid ett samlat nämndsresultat på 0 eller mindre, kommer summan av de överförda underskotten alltid att vara minst lika stora som summan av de överförda överskotten.
- Undantag från huvudprincipen kan, efter särskild prövning, medges om den föreligger synnerliga skäl.

- Vad avser investeringsbudgeten sker tilläggsbudgetering på vanligt sätt, när beslutade projekt av olika anledningar förskjutes i tiden

- Beslut om resultatregleringen fattas årligen av bokslutsberedningen inom ramen för dessa riktlinjer

Undantag från huvudprincipen kan, efter särskild prövning av den årliga bokslutsberedningen, medges om det föreligger synnerliga skäl.

Synnerliga skäl föreligger om orsaken till avvikelsen är

- för nämnden opåverkbar

- verksamhetsfrämmande – dvs. inte en naturlig del inom nämndens ansvar

- unik och därmed sällan förekommande

Om kriterierna ovan samtliga är uppfyllda, kan alltså avsteg från resultatregleringens huvudprincip medges. Vid bedömningen skall särskild hänsyn tas till att kommunen ekonomiskt är en mycket stor organisation med omfattande verksamhet, varför det skall mycket till för att händelser skall kunna definieras som verksamhetsfrämmande och unika/sällan förekommande, samtidigt som det i praktiken innebär att endast stora belopp kan bli aktuella. En helhetsbedömning och avvägning skall också alltid göras mot kommunens ekonomiska situation.

6.3. Konsekvenser för tilläggsbudgetering och ordinarie budgetarbete

Ovanstående hantering av resultatreglering innebär också att tilläggsbudgetering, frånsett tidsmässig förskjutning av investeringsobjekt, inte skall förekomma annat än vad som storleksmässigt motsvaras av de medel som kommunfullmäktige avsatt som reserv för oförutsedda händelser. Således skall tilläggsbudgetering innebärande en sänkt resultatnivå inte längre ske.

Resultatreglering enligt ovan innebär att det ordinarie budgetarbetet måste anpassas, för att god ekonomisk hushållning skall säkerställas. På central nivå betyder detta, att man vid fastställande av budget inför ett kommande verksamhetsår måste göra en bedömning av i vilken grad resultatreglering från året innan kommer att inverka på budgeteringsmarginalen och i detta sammanhang, med hänsyn till finansiella riktlinjer och mål, anpassa marginalen utifrån detta.

På samma sätt måste nämnderna i sitt budgetarbete göra en bedömning av sin egen kommande resultatreglering och hur denna kommer att påverka budgetutrymmet för kommande år. I förekommande fall måste nämnderna därvidlag internt göra reserveringar för att klara av en förväntad negativ resultatreglering.

7. Investeringar

För närmare beskrivning av detta område, se investeringspolicy fastställd av kommunfullmäktige 2002-09-02, § 122.

Med investering menas inköp av tillgångar som är avsedda att användas under flera år. Utgiften för denna anskaffning bokförs som en anläggningstillgång och själva anskaffningen påverkar anskaffningsårets resultat endast med de avskrivningar som avser detta år.

Anskaffning av anläggningstillgångar medför investeringsutgifter som genom periodisering fördelas över den tid som anläggningstillgången är till nytta för verksamheten. Den fördelade kostnaden för anläggningen - avskrivningen - samt räntan på det kapital som tagits i anspråk för anskaffningen, benämns kapitalkostnad.

- Med anläggningstillgång förstås tillgång som har en nyttjandeperiod på minst tre år och en anskaffningskostnad som överstiger ½ basbelopp exkl. moms. Anläggnings-tillgången tas upp till högst anskaffningsvärdet. I anskaffningsvärdet inräknas även värdet av värdehöjande förbättringar.

- Avskrivningstiden - avskrivningar enligt plan - ska fastställas utifrån nyttjandeperioden.

- Anläggningstillgångar vilka inte längre används eller finns kvar i verksamheten på grund av att de förstörts, kasserats, stulits etc ska skrivas ned (utrangeras) med det oavskrivna restvärdet. Vid försäljning redovisas skillnaden mellan försäljningsvärde och bokfört restvärde som reavinst / -förlust. Uppskrivning av anläggningstillgångar får normalt inte ske.

- Avskrivningar bör, om inte hanteringsmässiga och praktiska skäl talar mot detta, påbörjas vid den tidpunkt en investering tas i bruk.

I anläggningsregistret ska alla kommunens anläggningstillgångar förtecknas. Varje förvaltning ansvarar för att detta sker på ett korrekt sätt och att inrapporterade avskrivningstider följer lämnade anvisningar. Anläggningsregistret ska omfatta samtliga anläggningstillgångar, alltså även tillgångar som är helt avskrivna men som fortfarande innehas av kommunen.

8. Intern kontroll

Nedan anges riktlinjer för ansvar, organisation och uppföljning av den interna kontrollen, men det fastställs inte vad som är god intern kontroll och hur uppföljning av kvalitet och kvantitet mot fastställda mål skall genomföras.

Organisation

§ 1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

§ 2 Nämnder och styrelser

Nämnderna och styrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamheter (KL kap 6 § 7). Den enskilde nämnden eller styrelsen har därvid att tillse

att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde, samt

att det antas regler och anvisningar för den interna kontrollen.

Plan för den interna kontrollen

Nämnder och styrelser skall senast i februari varje år antaga en särskild plan för den interna kontrollen, vari skall framgå

Vad som skall granskas under året Vem som är ansvarig för granskningen När granskningen skall återrapporteras

Planen skall överlämnas till kommunstyrelsen senast 15 mars.

§ 3 Förvaltningschefer

Inom nämnds eller styrelses verksamhetsområde ansvarar förvaltningschef eller motsvarande för att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll. Dessa regler skall antas av respektive nämnd eller styrelse. Förvaltningschefen är skyldig att löpande rapportera till nämnden eller styrelsen om hur den interna kontrollen fungerar.

§ 4 Verksamhetsansvariga

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar om intern kontroll samt informera övriga anställda om innebörden av dessa. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Brister i den interna kontrollen skall omedelbart rapporteras till närmaste överordnad.

Uppföljning

§ 5 Nämnders och styrelsers skyldigheter

Varje nämnd eller styrelse har skyldighet att löpande följa upp den interna kontrollen inom sina respektive verksamheter.

§ 6 Rapportering

Rapportering av uppföljningen på nämnds- eller styrelsenivå till kommunstyrelsen skall ske löpande eller med den regelbundenhet och i enlighet med de anvisningar som kommunstyrelsen meddelar. Om inget annat uttalas skall rapportering i var fall ske årligen i samband med bokslutet.

Rapportering skall också ske till kommunrevisorerna.

§ 7 Kommunstyrelsens skyldigheter

Kommunstyrelsen skall med utgångspunkt från nämndernas och styrelsernas rapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och, i de fall förbättringar behöver göras, ta initiativ till sådana.

Tillämpningsanvisningar

§ 8 Bemyndigande

Kommunstyrelsen har bemyndigande att utfärda tillämpningsanvisningar till detta reglemente.

9. Ikraftträdande

Reglementet för ekonomi- och verksamhetsstyrning enligt gäller från och med det budgetår som på börjas 1 januari 2004

§ 52 2012/217

Motion om ändring av Karlshamns kommuns riktlinjer för alkoholservering avseende serveringstid

Kommunstyrelsens

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att avslå motionen.

Sammanfattning

Marco Paulsson (M) föreslår i en motion 2012-04-23 följande ändringar i kommunens riktlinjer för serveringstillstånd

1. att kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna för alkoholservering möjliggör förlängd serveringstid till kl. 03.00
2. att kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna för alkoholservering medger att uteserveringar kan erhålla förlängt öppethållande, dock längst enligt deras befintliga tillstånd, samt
3. att kommunen genomför uppföljningar varje kvartal för respektive sökande.

Motionen har remitterats till alkoholhandläggaren för yttrande. Alkoholhandläggaren föreslår att motionen avslås i den del som avser förlängd serveringstid till kl 03.00 och att uppföljningar ska genomföras varje kvartal - men att motionen bifalls vad gäller möjlighet till förlängt öppethållande för uteserveringar.

Beslutsunderlag

- Motion (M) 2012-04-23
- Alkoholhandläggarens yttrande 2012-10-31
- Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2013-02-26 § 35.

Yrkanden

Marco Paulsson (M) – med instämmande av Bärthil Ottosson (M) - yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordföranden ställer proposition mellan arbetsutskottets förslag och Marco Paulssons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen har bifallit arbetsutskottets förslag.

nya moderaterna

Motion till kommunfullmäktige i Karlshamn 2012-04-23

2012 -04- 24
Diarienummer 2012/217

Riktlinjer för stadigvarande serveringstillstånd

I de riktlinjer som beslutades för 4 år sedan och som enligt uppgift, skall revideras i år, vill moderaterna ha följande förändringar
Sida 7, stycke 3:3 om Uteserveringar.
Att sista meningen i första stycket stryks helt (Senare serveringstid än kl 01.00 medges inte för uteserveringar) Detta innebär att kommunen kan, om det bedöms lämpligt, medge längre serveringstid på uteserveringar än i dag.

Sid 8 stycke 4
Normal serveringstid i Karlshamns Kommun är klockan 11.00-01.00. I de fall Polismyndigheten i Blekinge län beviljar tillstånd för offentlig tillställning kan serveringstiden förlängas till klockan 03.00. Resten av första stycket stryks helt. Detta innebär att Karlshamns Kommun ger invånarna i Karlshamn samma möjlighet som dem i exempelvis Ronneby, Karlskrona, Kalmar och Kristianstad där krogar med danstillstånd redan idag har möjlighet att få tillstånd till 03.00..

E-mail från Kalmarpolisens teamchef i ärendet:

-Efter vårt samtal idag kan jag kort sammanfatta vår inställning till förlängd serveringstid till följande:

Sedan 2006 har vi i Kalmar mätt antalet fall av misshandel i offentlig miljö i de krogrelaterade områdena. Vi har gått från 305 anmälningar 2006 till 182 anmälningar 2011. Arbetet som bedrivits har varit långsiktigt med mycket kontakter mellan oss, krögarna, ordningsvakterna och kommunens alkoholhandläggare. Syftet har varit att få en gemensam syn på hur vi vill ha det i miljön runt krogarna på den mest brottsfrekvanta tiden helger mellan 22-04.

När frågan har lyfts om förlängd serveringstid har vi inte sett några hinder för att pröva detta under 1 års tid med uppföljningar varje kvartal för respektive sökande. Villkoren har varit att det endast är de ställen som har danstillstånd som kommer i fråga. Vi kommer inom kort delta på uppföljningsmöte med de två näringsställena som i nuläget har s k 03-tider. Vad vi har kunnat se är att det blir köbildning till dessa två ställena när övriga stänger vid 01 eller 02. Det är i nuläget för tidigt att säga om våld i offentlig miljö har ökat i Kalmar. Närmare uppföljning kommer att ske. Viktigt är att dialogen förs med de inblandade parterna och att s k krogkontroller görs regelbundet av polisen och alkoholhandläggaren på kommunen.

Enligt ök
Lotta Petersson
Teamchef /Polisteam 1 i Kalmar

ATT kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna för alkoholservering möjliggör förlängd serveringstid till klockan 03.00
ATT kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna medger att uteserveringar kan erhålla förlängt öppethållande, dock längst enligt deras befintliga tillstånd. samt
ATT kommunen genomför uppföljningar varje kvartal för respektive sökande

Marco Paulsson (M)
Gruppledare
Karlshamn

§5

KARLSHAMN

2013-02-21

Till kommunstyrelsen

Yttrande rörande motion om ändring av Karlshamns kommuns riktlinjer för alkoholservering avseende serveringstid

Bakgrund

Moderata Samlingspartiet i Karlshamn har inlämnat en motion rörande ändring i kommunens riktlinjer för serveringstillstånd där man föreslår följande:

- att kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna för alkoholservering möjliggör förlängd serveringstid till kl. 03.00,
- att kommunstyrelsen vid omarbetandet av riktlinjerna för alkoholservering medger att uteserveringar kan erhålla förlängt öppethållande, dock längst enligt deras befintliga tillstånd, samt
- att kommunen genomför uppföljningar varje kvartal för respektive sökande.

I samband med revideringen av kommunens riktlinjer för alkoholservering samt försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel beaktades Moderata Samlingspartiets motion om utökad serveringstid till kl. 03.00. Fullmäktige beslutade 2013-02-04 fastställa att kl. 02.00 är sluttid för servering av alkohol såväl i lokal som på uteservering. I tidigare riktlinjer har sluttiden 01.00 varit angiven för servering utomhus.

Yttranden i frågan har begärts in från Polismyndigheten i Blekinge län och Miljöförbundet Blekinge Väst. Miljöförbundet har i sitt yttrande angivit att man inte har något att erinra mot en utökning av serveringstiden. Polismyndigheten avstyrker en förlängning med följande motivering:

Polismyndigheten avstyrker den ändring av serveringstid fram till klockan 03.00 som Nya Moderaterna föreslår. Polismyndigheten menar att påbörjas bråk av något slag inträffar detta oftast då nattklubben stänger. Bråken fortsätter sedan oftast till den nattöppna korvkiosken där många samlas efter besöket på restaurangen/nattklubben.

Skulle serveringstiden bli till 03.00 kommer de närboendestörningar som nu finns runt restauranger/nattklubbar, korvkiosker vid 02-tiden att senareläggas. De korvkiosker som idag finns öppna kommer också att senarelägga sina sluttider och bidra med senare närboendestörningar. Beträffande polisverksamheten kommer den också att påverkas negativt med senare sluttider för flera poliser ute i närpolisområdena. Närpoliserna kommer heller inte att kunna finnas ute i sina områden tidigt på kvällarna och stävja de problem som finns.

Karlshamns Kommun • Kommunledningsförvaltningen • Kansli
Rådhuset • 374 81 Karlshamn • Tfn 0454-811 00 • Fax 0454-810 40
E-post: kommunkansli@karlshamn.se • Internet: www.karlshamn.se

Polismyndigheten anser att uppföljningar bör ske i samverkan med chefen för Närpolisområde Västra Blekinge och alkoholhandläggaren i Västra Blekinge. Dessa uppföljningar bör ske som idag vid alla krog/tillsynskontroller som görs av polis och alkoholhandläggare tillsammans eller var för sig. Viktigt är att dialogen förs med de inblandade parterna.

Socialnämnden har yttrat sig över den aktuella motionen och föreslagit kommunfullmäktige besluta att avslå motionen enligt följande:

Av Karlshamns kommuns alkohol- och drogpolitiska program framgår att Karlshamns övergripande alkohol- och drogpolitiska mål är att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. I programmet konstateras att det för att uppnå målet krävs insatser av tillgänglighets- och efterfrågebegränsande karaktär som påverkar kommuninvånarnas attityder, värderingar och vanor.

Socialnämnden menar att motionens förslag om förlängda serveringstider står i direkt motsatsförhållande till det alkohol- och drogpolitiska programmets intentioner då tillgängligheten snarare ökar än begränsas. Socialnämndens uppdrag består bland annat i att främja folkhälsan genom att motverka och förebygga missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel. Socialnämnden är av den bestämda uppfattningen att längre öppethållande och serveringstid kan leda till ökad alkoholkonsumtion vilket i sin tur innebär ökad risk för alkoholrelaterade problem för individen, för familjen och för samhället.

Övervägande

Med hänvisning till redovisningen ovan föreligger erforderligt underlag för politiskt ställningstagande

Jens Odevall
Administrativ chef

Anna Sunnetoft
Alkoholhandläggare

§ 53 2012/471

Motion om fika dagtid till förtroendevald

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att i avvaktan på den pågående översynen av personalens fika låta respektive fullmäktige/styrelsen/nämnd/utskott/kommitté etc. var för sig fatta beslut om fikat ska vara gratis eller ej, eller om eventuella undantag vid vissa tillfällen ska göras etc.

att avslå motionen.

Sammanfattning

Marco Paulsson (M) har ingivit en motion till kommunfullmäktige daterad 2012-10-22 där han föreslår

- att samma villkor, vad gäller fika och dylikt, skall gälla såväl politiker som anställda.

Arvodesgruppen föreslår att i avvaktan på den pågående översynen av personalens fika låta respektive fullmäktige/styrelsen/nämnd/utskott/kommitté etc. var för sig fatta beslut om fikat ska vara gratis eller ej, eller om undantag ska göras vid vissa tillfällen etc. och att motionen avslås.

Beslutsunderlag

- Motion från Marco Paulsson (M)
- Arvodesgruppens protokoll 2013-01-28
- Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2013-02-26 § 36.

Yrkande

Marco Paulsson (M) – med instämmande av Henrik Gustafsson (SD) och Anders Englesson (MP) – yrkar bifall till motionen.

Kenneth Hake (S) och Jens Henningsson (V) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition mellan arbetsutskottets förslag och Marco Paulssons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen har bifallit arbetsutskottets förslag.

nya
moderaterna

3

2012-10-22

2012/471

Motion till kommunfullmäktige i Karlshamns kommun angående fika dagtid till förtroendevalda

Personal på rådhuset köper och intar sin fika på rasterna i rådhuscaféet och där träffas i princip även dagligen tjänstgörande politiker som tvärt emot BJUDS på kaffe-macka eller kaffe-kaka. Jag har hört kritik mot att man skiljer på personal och politiker och jag kan inte annat än att hålla med. Kritikerna menar att samma villkor rimligen borde gälla för båda grupperna. Tämligen få, om ens någon, politiker tjänstgör gratis som om det vore ideellt utan har i regel ekonomisk ersättning för sin tjänstgöring även om de är ersättare.

Jag inser att det ekonomiskt sannolikt är helt uteslutet att bjuda kommunanställda på fika dagtid. Jag menar alltså att det samma även borde gälla politiker, som tjänstgör då caféet är öppet. Där kostar en kaffe sedan några år tillbaka förövrigt endast 5 kr och detsamma gäller en macka.

Jag föreslår härmed kommunfullmäktige besluta

Att samma villkor, vad gäller fika och dylikt, skall gälla såväl politiker som anställda.

Marco Paulsson (M)
Gruppledare

2012/471

§ 1 2012/143

Yttrande över motion ang. fika dagtid till förtroendevald

Arvodesgruppens förslag till kommunstyrelsens beslut:

Kommunfullmäktige beslutar

att i avvaktan på den pågående översynen av personalens fika låta respektive fullmäktige/styrelsen/nämnd/utskott/kommitté etc. var för sig fatta beslut om fikat ska vara gratis eller ej, om eventuella undantag vid vissa tillfällen ska göras etc.

att avslå motionen.

Sammanfattning

Marco Paulsson (M) har ingivit en motion till Kommunfullmäktige daterad 2012-10-22 där han föreslår

att samma villkor, vad gäller fika och dylikt, skall gälla såväl politiker som anställda.

Beträffande personalens fika pågår en översyn, som genomförs av personal- och organisationsutskottet.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER KOMMUNFULLMÄKTIGES OBESVARADE MOTIONER

Datum	Motionär	Motion om	Remitterad/behandlas
2012-04-24	Marco Paulsson (M) (2012/217)	Motion om riktlinjer för alkoholservering	Besvaras 2013-04-08
2012-10-25	Marco Paulsson (M) (2012/471)	Motion om fika på dagtid till förtroendevalda	Besvaras 2013-04-08
2012-10-01	Sara Månsson Möllergren (MP) (2012/426)	Motion om att utreda möjligheten att modernisera Karlshamns inköpssystem	Samtliga nämnder/juni 2013
2012-12-21	Anders Englesson (MP) (2012/575)	Motion om äldreomsorg	KS, OMN och Karlshamns-bostäder AB/ maj 2013.
2013-01-24	Anders Englesson (MP) (2013/39)	Motion om byggnadsminnesvård	KS, KN och BYN/ juni 2013
2013-02-05	Anders Englesson (MP) och Sara Månsson Möllergren (MP) (2013/51)	Motion om kommunala planteringar	KS och FTN/ juni 2013
2013-02-26	Anders Englesson (MP) (2013/80)	Motion om landel	KS, Stadsvapnet AB och Karlshamns Hamn AB/ september 2013
2013-03-01	Sara Månsson Möllergren (MP) (2013/88)	Motion om busshållplatsers placering	KS, TN och GYN/ september 2013

2013-03-21

I tjänsten

Ann Åstrand

Ann Åstrand

Förslag	Inkom	Beslut	Beslutsdatum	Kommentar
Permanent gångförbindelse, Korpadalen, Asarum	2012-08-06	Överlämnat till adm chefen		
Upprustning av grillplats och brygga vid Markastugölen.	2012-08-22	Fritidsnämnden beslutade att en begagnad brygga läggs ut för fiske - dock inte för bad, att den befintliga bryggan i nordöstra delen rivs och inte ersätts samt att grillplatsen renoveras.	2012-10-19	Besvarat inom tre månader.
Ge alla som får lön av kommunen möjlighet att bli medlem i personalklubben.	2012-10-18	Kommunstyrelsen beslutade att förutsättningarna för medlemskap i Personalklubben inte ändras eftersom syftet med klubben är uppnått genom att samtliga medarbetare med månadslön omfattas av medlemskapet.	2013-01-22	Besvarat strax efter tre månader.
Sammanför Graneforsvägen och Korpadalsvägen.	2012-12-04	Tekniska nämndens beslutade att om det ekonomiska läget tillåter, arbeta för att anslå medel för en framtida utbyggnad av Korpadalsvägen till Graneforsvägen.	2013-01-23	Besvarat inom tre månader.
Gör fler toaletter tillgängliga för allmänheten.	2012-12-04	Förslaget uppfyller inte de av fullmäktige fastslagna kriterierna för behandling. Det finns flera kommuninvånare med samma namn och förslagsställaren har inte lämnat några kontaktuppgifter.	2012-12-07	
Ängar och hagar som ägs av kommunen ska kunna lånas ut till djurägare.	2012-12-04	Förslaget uppfyller inte de av fullmäktige fastslagna kriterierna för behandling. Det finns flera kommuninvånare med samma namn och förslagsställaren har inte lämnat några kontaktuppgifter.	2012-12-07	

Förslag	**Inkom**	**Beslut**	**Beslutsdatum**	**Kommentar**
Att äldre ska få sin mat serverad i matsalen på äldreboendet i Mariegården.	2012-12-04	Förslaget uppfyller inte de av fullmäktige fastslagna kriterierna för behandling. Det finns flera kommuninvånare med samma namn och förslagsställaren har inte lämnat några kontaktuppgifter.	2012-12-07	
Att en fontän skapas i området mellan Utvandrarmonumentet och Högskolan BTH inför stadens 350-årsjubileum.	2013-01-15	Kommunfullmäktige beslutade så sent som förra våren (KF § 36/2012), att i samband med den fortsatta utformningen av Östra Piren pröva frågan om ett vattenspel eller liknande. Detta beslutades efter en motion från Miljöpartiet som hänvisade till den fontän som du beskriver fanns i området 1964.	2012-01-16	Besvarat omedelbart.

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Kristina Stark
Tfn: 010-22 40 199
e-post:
kristina.stark@lansstyrelsen.se

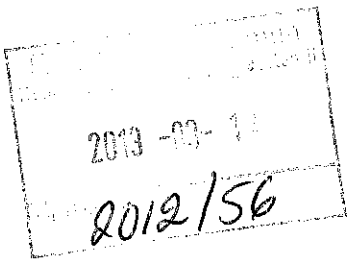

Delgivningskvitto
Karl-Ivan Lindberg och Birgitta Karlsson
Drottninggatan 59
374 36 Karlshamn

Beslut med anledning av överklagande av antagandebeslut rörande detaljplan för fastigheterna Uppsala 3 och 12, Karlshamns kommun

BESLUT

Länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer kommunfullmäktiges antagandebeslut.

Detta beslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt, inom tre veckor från det att Ni har fått del av beslutet, se bilaga.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Kommunfullmäktige i Karlshamns kommun har den 5 november 2012 antagit en detaljplan för fastigheterna Uppsala 3 och 12. Planen syftar till att uppdatera dagens planförhållanden och utöka byggrätten för fastigheten Uppsala 12 för att möjliggöra byggnation av tre tillkommande våningar mot Ågatan. Avsedd användning på Uppsala 12 är centrum-, bostads- och parkeringsändamål. Den avsedda användingen på Uppsala 3 anges vara bostäder, kontor och handel. Planen reglerar även utbredningen av Uppsala 12 mot väst.

Den västra delen av området omfattas idag av stadsplan från 1966 som medger handelsändamål och byggnadshöjd 14 meter (över stadens nollplan). Den östra delen ingår i stadsplan från 1958. Här medges bostadsändamål med affärsvåning, i tre till fyra våningar.

I kommunens översiktsplan från 2007 anges bl.a. att stadskärnan är av riksintresse för kulturmiljövården och att förändringar i stadsmiljön ska ske med höga krav på arkitektonisk kvalitet och att Karlshamns centrum ska leva vidare med sin prägel av "levande småstad" med blandning av bostäder, handel och hantverk. Den västra delen av planområdet anges som utvecklingsområde för bostäder, B19- Mieån.

Länsstyrelsen har den 22 november 2012 beslutat att inte pröva kommunfullmäktiges antagandebeslut enligt 11 kap 10 § plan- och bygglagen (2010:900, PBL).

Kommunfullmäktiges antagandebeslut har överklagats av Karl-Ivan Lindberg och Birgitta Karlsson, boende på grannfastigheten Uppsala 1. Sammanfattningsvis framför de följande. De hänvisar till tidigare framförda synpunkter. Det blir mörkläggning och insyn i deras lägenhet och marknadsvärdet rasar. De får nu se lite natur över gallerian och hälften av höghusen. Deras vackra hus ska inte skymmas. De blir överkörda och undrar

varför man informerar om detta om man ändå gör som man själv vill.

Länsstyrelsen har besökt området.

MOTIVERING

Inledningsvis vill länsstyrelsen klargöra vad som ingår i prövningen vid överklaganden av detaljplaner. Vid prövningen ska länsstyrelsen, utifrån bestämmelserna i PBL, pröva enskildas intressen gentemot detaljplanen. Länsstyrelsen kan också pröva frågor om den formella hanteringen av detaljplanen. Det är endast detaljplanen som kan ligga till grund för denna bedömning. Länsstyrelsen kan i detta sammanhang inte pröva frågor rörande andra lokaliseringar och utformningar, återförvisa ärendet för ytterligare utredning eller på eget initiativ ändra eller komplettera detaljplanen. Vidare är det en grundläggande princip i PBL att kommunen inom vida ramar avgör hur marken ska användas och hur miljön ska utformas i den egna kommunen. Detta innebär att den statliga kontroll som överklagandeprövningen innefattar, i många fall bör stanna vid en prövning av om ett överklagat kommunalt beslut ligger inom ramen för det handlingsutrymme som reglerna i PBL ger kommunen.

Av 2 kap. 6 § första stycket PBL framgår bl.a. följande. Vid planläggning och i ärenden om bygglov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,

I 2 kap. 9 § PBL anges att planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

I 4 kap. 36 § första stycket PBL anges att detaljplanen ska vara utformad med skälig hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

13 kap. 17 § första och andra stycket PBL anger bl.a. att den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan ska endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Om myndigheten vid en prövning finner att beslutet strider mot en rättsregel, ska beslutet upphävas i sin helhet. Annars ska beslutet fastställas i sin helhet. Beslutet ska inte upphävas om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet. Om kommunen har medgett det, får dock beslutet upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt. Ändringar som har ringa betydelse får göras utan kommunens medgivande.

Planområdet är centralt beläget i Karlshamn, i nära anslutning till Mieån. Bebyggelsen i och i anslutning till området är av varierande ålder och karaktär. Även byggnadernas

höjder och antal våningar varierar. Uppsala 3, som är ett karaktärsgivande inslag i stadsmiljön, används för bankverksamhet och bostäder. På fastigheten Uppsala 12 ligger Citygallerian med butiker och restauranger.

De klagande bor på fastigheten Uppsala 1, med adress Drottninggatan, nordväst om planområdet. Deras lägenhet ligger på andra våningen. De klagande bedöms i första hand beröras av detaljplanen genom den utökning av antal våningar som medges på fastigheten Uppsala 12.

Av planbeskrivningen framgår att utökningen med tre våningar kommer att ligga knappt 70 m från bebyggelsen utmed Drottninggatan. Den västra delen av Uppsala 1, i direkt anslutning till Uppsala 12, kommer att påverkas av skuggbildning av utbyggnaden. Den bostadslägenhet som finns i byggnaden kommer att skuggas. Övriga delar av Uppsala 1 berörs endast av skuggor då solen står som lägst i väster.

Utöver skuggbildningen, innebär ett genomförande av planen också att klagandenas utsikts- och insynsförhållanden mot väst, påverkas. Med hänsyn till det förhållandevis stora avståndet till byggnationen på Uppsala 12 och att det handlar om en komplettering i tät stadsmiljö bedömer länsstyrelsen dock att denna påverkan inte är större än att den bör kunna tålas. Det finns inte heller anledning anta att närmiljön för de klagande blir så påverkad att det innebär en betydande olägenhet för dem.

Det som klagandena anfört om att marknadsvärdet kommer att minska är inte en omständighet som kan beaktas inom ramen för denna prövning.

Sammanfattningsvis bedöms de invändningar som framförts mot detaljplaneförslaget inte utgöra tillräckliga skäl för att upphäva kommunfullmäktiges antagandebeslut.

Deltagare
I detta ärende har jurist Benita Andersson beslutat och länsarkitekt Kristina Stark varit föredragande.

Benita Andersson

Kristina Stark

Kopia:
Kommunfullmäktige i Karlshamns kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen Karlshamns kommun
Lantmäterimyndigheten i Kalmar, Box 510, 391 25 Kalmar
Länsledningen
Akten

KARLSHAMN

Beslutslogg KF 2013-04-08

Ärende (instans, §, datum och ärende)	Dnr	Beslut/beskrivning av uppdraget	Ansvarig	Färdigdatum	Status	Nytt färdigdatum
KF § 36/2012-04-02 Motion om att återskapa ett vattenspel som en gång fanns i havet mellan Östra Piren och Villa Utsikten	2011/516	**att** motionen kan anses vara besvarad genom att motionens intentioner beaktas i samband med den fortsatta utformningen av Östra Piren.	KS	Juni 2013	Arkitekttävling avslutad	
KF § 101/2012-09-03 Motion om renovering av Väggarinken	2011/376	**att** ersätta den nuvarande anläggningen med en plastisbana och att medel för detta avsätts i kommande budget.	KS	Juni 2013	Budget 2013	
KF § 142/2012 Införande av hjärtstartare i Karlshamn kommun	2012/433	**att** uppdra åt Räddningstjänsten Västra Blekinge att köpa in, placera ut och drifthålla 3 stycken hjärtstartare på följande offentliga platser: Rådhuset i Karlshamn, Stadsteatern samt Lokstallarna **att** uppdra åt kommunledningsförvaltningen att utreda behovet av hjärtstartare i kommunens verksamheter i övrigt och återkomma med förslag till kommunstyrelsen i januari 2013 **att** vidare uppdra åt Räddningstjänsten Västra Blekinge att informera och aktivt verka för att fler privata verksamheter och föreningar i kommunen köper in hjärtstartare	KS	April 2013		

Karlshamns kommun • Kommunledningsförvaltningen • Kansli
Rådhuset · 374 81 Karlshamn · Tel +46 454-81100 · Fax +46 454-81040
E-post: kommunkansli@karlshamn.se · Hemsida: http://www.karlshamn.se

		att kostnaderna för inköp av hjärtstartare i Rådhuset, Stadsteatern samt Lokstallarna skall belasta förvaltningarna med vardera 25 % **att** ha som målsättning att all kommunal personal skall utbildas i hjärt- och lungräddning. Kostnaderna för denna utbildning skall respektive förvaltning svara för **att** uppdra åt BUS-nämnden att undersöka möjligheterna att införa skol-HLR som ett obligatorium i kommunens grundskolor.				

Kommunfullmäktige 2013-03-21

Ärende	**KS §**	
20	-	Granskningsrapporter - Kommunstyrelsens styrning och uppföljning - Granskning av förskoleverksamheten

KARLSHAMN

2013-03-21

Till
Kommunstyrelsen
Karlshamns kommun

Granskningsrapport – Kommunstyrelsens styrning och uppföljning.

På vårt uppdrag har PwC granskat Kommunstyrelsens styrning och uppföljning.

Granskningen speglar i huvudsak de förhållanden som rådde under 2012. Vi har, efter att ha mött representanter för kommunledningen, fått uppgiften att några åtgärder vidtagits, medan ytterligare förändringar har planerats.

Med hänvisning till hela styrelsens ansvar ser vi det som önskvärt att samtliga ledamöter tar del av rapporten och framförallt de revisionella bedömningarna.

Rapporten översändes härmed med begäran om svar senast 2013-05-31 med redogörelse för hur de revisionella bedömningarna kommer att hanteras.

2013-03-21

För Karlshamns kommuns revisorer

Jan Andersson
Ordförande

Kopia för kännedom: Kommunfullmäktige samt informationsenheten.

Revisionsrapport

Kommunstyrelsens styrning och uppföljning

Karlshamns kommun

Fredrik Ottosson och
Lisa Åberg

22 februari 2013

pwc

Innehåll

1. Sammanfattning och revisionell bedömning 1

2. Bakgrund 3

2.1. Revisionsfråga 3

2.1.1. Kontrollfrågor 3

2.2. Metod 3

3. Revisionskriterier 5

4. Iakttagelser 6

4.1. Kommunstyrelsens ansvarsområden 6

4.2. Organisation 6

4.3. Styrprocess 8

4.3.1. Kommunens vision och fullmäktiges mål 8

4.3.2. Program, policys och riktlinjer 9

4.4. Balansen gällande kommunstyrelsens frågor 11

4.5. Processer och organisation rörande ekonomi och personalfrågor 12

4.5.1. Ekonomi 12

4.5.2. Personal 13

4.6. Kontakter med och uppsikt över kommunens bolag? 14

4.7. Styrelsens arbete med intern kontroll 15

1. Sammanfattning och revisionell bedömning

Karlshamns kommuns revisorer gav i juni 2012 Kommunal Sektor inom PwC uppdraget att granska kommunstyrelsens styrning och uppföljning. Granskningen har genomförts under hösten 2012.

Vi bedömer att det finns brister i kommunstyrelsens utövande av styrning och uppföljning. Vi grundar vår bedömning på nedanstående.

Vi anser att styrelsen inte utövar en tillräcklig ledande roll avseende kommunens styrsystem. Styrelsen har inte utvecklat en modell för kommunens målstyrning. De styrdokument som finns innehåller inga direktiv för nämndernas målstyrningsarbete, utöver vad som framgår av kommunallagen och av vedertagen kommunal praxis.

Vi bedömer att kommunens vision är övergripande och förankrad. Vi anser däremot att kommunstyrelsen borde ha initierat en uppdatering av visionen som fastställdes år 2006. Att som nu bara sikta fem år framåt bedömer vi inte som visionärt. Dessutom har flera delar av visionen redan genomförts. Vi anser att det inte är lämpligt att placera den politiska majoritetens interna måldokument under rubriken vision på kommunens hemsida. Där borde istället den av fullmäktige antagna visionen publiceras. Vidare anser vi att kommunstyrelsen borde ha initierat en utvärdering av fullmäktigemålens aktualitet, då målen har varit desamma i sex år.

Vi bedömer att styrelsen inte har lyckats med styrningen i koncernövergripande politikområden, såsom hållbar utveckling och folkhälsa etc. Styrningen i dessa frågor sker främst genom de politiska programmen. Vi anser att kommunen har ett för stort antal politiska program. Den stora mängden program och satsningar minskar, enligt vår bedömning, styreffekten. Karlshamn satsar på för mycket samtidigt, varför prioriteringen uteblir när allt bedöms som lika viktigt. Vidare bedömer vi att det är angeläget att utvärdera de politiska programmen, för att sedan utforma ett mer ändamålsenligt system. Uppgiften att utvärdera framgår av programmen och dessutom har flera program slutat att gälla. Det är uppseendeväckande att styrelsen ännu inte har genomfört en sådan utvärdering. Den årliga uppföljningen av de politiska programmen, som framgår av årsredovisningen, är bristfällig.

Vi bedömer att kommunstyrelsen är framgångsrik i styrning och uppföljning av ekonomiska mål. Kommunen har under de senaste åren levt upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och uppnått sina finansiella mål. Däremot anser vi att kommunstyrelsen bör se till att fullmäktiges beslut om budget bereds av respektive nämnd i plenum. Annars finns en risk för att fullmäktiges beslut upphävs vid ett överklagande enligt 10 kap KL.

När det gäller kommunstyrelsens roll som stödfunktion till övriga nämnder i processer rörande ekonomi, personal och arbetsmiljö bedömer vi att det finns ett behov att förtydliga vilket stöd nämnderna/förvaltningarna kan förvänta sig av de centrala funktionerna och hur uppgiftsfördelningen ska se ut för dessa och förvaltningarna när det gäller förändrings- och utvecklingsarbete.

Vi bedömer att kommunstyrelsen har en tillräcklig uppsikt över de helägda bolagen inklusive moderbolaget. Vi grundar vår bedömning på att det är tydligt reglerat i ägardirektiven vilken dokumentation och information som ska delges styrelsen och att hela kommunstyrelsen får information om bolagets ekonomiska ställning och verksamhet muntligen i samband med boksluts- och budgetarbete. Vi rekommenderar att samtliga ledamöter i kommunstyrelsen i så stor utsträckning som möjligt även får ta del av de muntliga föredragningar som idag endast ges till styrelsen i moderbolaget.

Vi bedömer att det finns brister i kommunens övergripande system och rutiner för intern kontroll då nämndernas arbete med den interna kontrollen är av skiftande kvalitet och då nämnderna inte har en enhetlig definition av begreppet intern kontroll. Vi noterar kommunstyrelsens uppdrag till administrativa chefen om utveckling av det kommunövergripande internkontrollarbetet. Enligt vår bedömning är det viktigt att styrelsen, inom ramen för detta uppdrag, fastställer ändamålsenliga tillämpningsanvisningar som kompletterar gällande styrdokument för intern kontroll. Vi vill i sammanhanget också poängtera vikten av att den politiska nivån i styrelser och nämnder involveras i de riskbedömningar som föranleder prioriteringen av internkontroller.

Vi bedömer att styrelsen både arbetar med strategiska frågor och dagsfrågor. Dock bör styrelsen ha en något bättre framförhållning i beredningsarbetet. Emellanåt ges uppdrag med mycket kort varsel. Det har förekommit att uppdrag har givits till en annan nämnd, t.ex. att genomföra utredning i en fråga eller att genomföra vissa åtgärder, utan att frågan först stämts av med berörd förvaltningschef. Vi ser också ett behov av att förtydliga rollfördelningen mellan tjänstemän och förtroendevalda. Exempelvis borde professionen beredas en större roll i personalfrågorna.

2. Bakgrund

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges uppdrag leda och samordna planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Lednings- och styrfunktionen regleras i reglementet för kommunstyrelsen. Här anges också vilka egna ansvarsområden styrelsen har och inom vilka styrelsen uppmärksamt ska följa utvecklingen.

Nuvarande styrelse är vald för åren 2011-2014 och granskningen görs således under det andra verksamhetsåret. Revisorerna har under 2011 besökt styrelsen och samtliga nämnder för att allmänt informera om revisorernas arbete i kommunen och de uppgifter styrelsen, nämnder och revisorer har enligt kommunallagen.

2.1. Revisionsfråga

Granskningen besvarar nedanstående revisionsfråga.

Utövar kommunstyrelsen styrning och uppföljning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och i övrigt på ett ändamålsenligt sätt?

2.1.1. Kontrollfrågor

För att besvara revisionsfrågan har nedanstående kontrollfrågor belysts.

- Har kommunen en övergripande och förankrad vision?
- Hur arbetar kommunstyrelsen med konkreta mål och policybeslut?
- Hur är balansen mellan frågor rörande framtid/dagsfrågor respektive externt/internt?
- Hur utövar kommunstyrelsen sin ledande roll i förhållande till nämnder och egen förvaltning?
- Hur fungerar processer och organisation rörande ekonomi (styrande reglemente m.m.) och personalfrågor (arbetsmiljö m.m.)?
- Hur sker kontakterna med kommunens bolag?
- Hur arbetar styrelsen med intern kontroll?

2.2. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentanalys. En ansenlig mängd kommunala dokument har analyserats, t.ex. styrdokument, uppföljningar och protokoll. Intervjuer har genomförts med nedanstående personer.

Kommunstyrelsens presidium	Ordförande för nämnden för barn ungdom och skola	Gymnasienämndens andre vice ordförande
Tekniska nämndens presidium	Omsorgsnämndens ordförande och andre vice ordförande	Byggnadsnämndens ordförande och förste vice ordförande
VD och ordförande i Karlshamnsfastigheter AB	VD i Karlshamn Energi AB	Ekonomichef och vice ordförande i •Karlshamns Hamn AB
VD och ordförande i Karlshamnsbostäder AB	Före detta kommundirektör	Administrativ chef
Ekonomichef	Personalchef	Före detta chef för Utbildningsförvaltningen
Chef för Omsorgsförvaltningen	Chef för Samhällsbyggnadsförvaltningen	Tre förvaltningsekonomer
En personalsekreterare	En ledamot i kommunstyrelsen	Personal- och organisationsutskottet

Rapporten har i sin helhet sakavstämts av ekonomichefen, personalchefen, administrativa chefen. Delar av rapporten har också sakavstämts av intervjuade förvaltningsekonomer och Vd:n för Karlshamnsbostäder AB, Vd:n för Karlshamns Energi AB och Vd:n för Karlshamnsfastigheter AB.

3. Revisionskriterier

Kommunallagen ger kommunstyrelsen en särställning i den kommunala organisationen. Lagen har gett styrelsen en ledande och samordande roll. Den ska också ha en överblick över hela den kommunala organisationen. I 1991 års kommunallag infördes i 6 kap 1 § KL uttrycket "uppsikt över" och en sådan ålades kommunstyrelsen såväl avseende nämnder som hel – och delägda företag och senare också över kommunalförbund i vilka kommunen var medlem. Förarbetena till 1991 års kommunallag utvecklar inte på något sätt vad uppsikten skall innebära. Att avsikten är att kommunstyrelsen skall skapa sig en bild av hur förhållandena är i de objekt som skall förvaltningskontrolleras är givetvis uppenbar. Men med den utformning lagen har ankommer det i stor utsträckning på kommunen själv att bestämma vad uppsikten skall bestå av och med vilken frekvens.

Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens ekonomi. Här ingår att följa den ekonomiska utvecklingen och att svara för den ekonomiska förvaltningen (även egendomsförvaltning). De flesta beslut i fullmäktige måste först beredas av styrelsen. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att det finns ett beslutsförslag i varje ärende. Därför är det ytterst styrelsen som avgör när ett ärende ska tas upp i fullmäktige. Av 5 kap. 26-32 a §§ kommunallagen (KL) framgår att innan ett ärende avgörs av fullmäktige skall det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning, det så kallade beredningstvånget. I 5 kap. 29-32 a §§ anges tydligt de undantag som får göras från beredningstvånget. Alla ärenden som inte omfattas av undantagen måste beredas enligt huvudregeln. Av 8 kap. 7 § KL framgår en särskild regel om nämndernas inlämnande av förslag till budget till styrelsen.

Utöver de av lagen fastställda uppgifterna kan fullmäktige delegera ytterligare ansvarsområden. Dessa uppgifter framgår av styrelsens reglemente.

4. Iakttagelser

I detta kapitel redogörs för våra iakttagelser från Karlshamns kommun.

4.1. Kommunstyrelsens ansvarsområden

Kommunstyrelsens ledande roll gentemot övriga nämnder framgår av kommunallagen. Av 6 kapitlet 1 § framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Av kommunstyrelsens reglemente framgår ett antal områden som styrelsen ska leda och samordna. Exempelvis anges utvecklingen av den lokala demokratin, personalpolitiken, utvecklingen mot ett hållbart samhälle, den översiktliga fysiska planeringen samt informationsverksamheten. Vidare framgår ett antal ytterligare områden som styrelsen särskilt ska följa utvecklingen av. Det rör verksamhet som först och främst är ett ansvar för en annan nämnd, t.ex. skolväsendet, socialtjänsten samt fritids- och kulturverksamheten.

Kommunstyrelsen har i reglementet givits ett särskilt ansvar för personalfrågor och förvaltningsorganisationen. Av reglementet framgår att styrelsen får besluta i ärenden om kommunens förvaltningsorganisation. Således har nämnderna inte befogenhet att bestämma hur förvaltningen som verkställer deras beslut ska organiseras eller vilken personal som ska anställas. Beslutanderätten åvilar kommunstyrelsen.

Rätten att besluta i dessa frågor har sedan delegerats av styrelsen. I kommunstyrelsens delegationsordning framgår att beslut om organisationsförändringar som berör flera förvaltningar har delegerats till kommundirektören (i samråd med personal- och organisationsutskottet) medan förändringar inom en förvaltning delegerats till förvaltningschef. Berörda nämnder och personalchef ska ges möjlighet att lämna synpunkter. När det gäller tillsättning av personal behöver dock inte synpunkter från nämnd inhämtas, inte ens vid tillsättande av förvaltningschef. Beslut inom personalområdet har delegerats till förvaltningscheferna, utan rätt att vidaredelegera. Förvaltningschefen för omsorgsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har dock, trots detta, vidaredelegerat beslutanderätt.

Det förekommer synpunkter från några intervjuade att man på den politiska nivån upplever det svårt för en enskild nämnd att få gehör hos kommunstyrelsen om man vill diskutera eller lyfta ett ärende. Kontakterna mellan nämnderna och styrelsen upplevs av vissa intervjuade som mycket formella.

4.2. Organisation

Kommunstyrelsen har två utskott, arbetsutskottet och personal- och organisationsutskottet.

Kommunstyrelsens politiska organisation

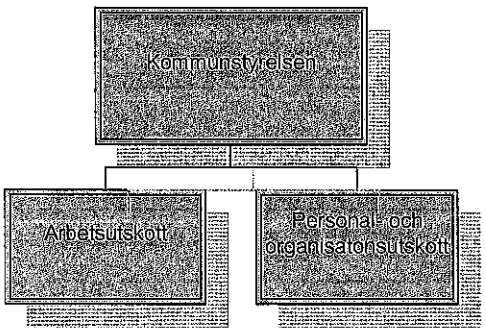

Nuvarande förvaltningsorganisation härrör från en omorganisation år 2010. Förändringen innebar att uppdraget som förvaltningschef flyttades från kommundirektören till ekonomichefen. Kommundirektören behöll dock personalansvar för en särskild ledningsstab, där bland annat den strategiska enheten ingår. Tjänster inom den strategiska enheten inom områdena hållbar utveckling och folkhälsa har en tid varit obesatta. Avsaknaden av samordning från strategiska enheten i förvaltningsövergripande frågor lyfts fram i revisorernas granskning om miljöarbetet från år 2011. Vi konstaterar att kommunstyrelsen tagit beslut om en något förändrad organisation för kommunledningsförvaltningen från och med 1 januari 2013. Från 2013 är kommundirektören förvaltningschef vid kommunstyrelseförvaltningen. Den strategiska enheten ingår nu i linjeorganisationen och benämns "Strategisk utveckling". Enhetens uppdrag och roll har förtydligats.

Kommunledningsförvaltningen bestod efter förändringen av enheterna: personal, ekonomi, kansli och näringsliv.

Förvaltningsorganisationen

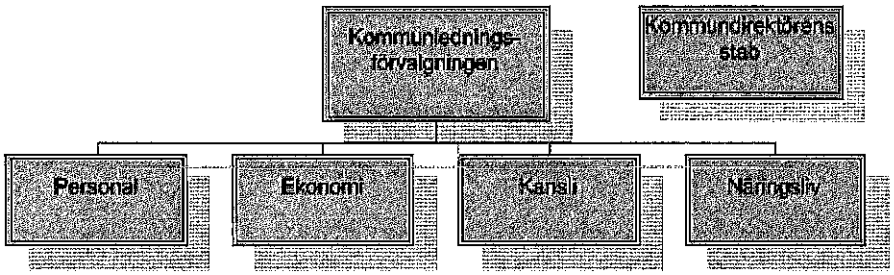

Personal- och organisationsutskottet ifrågasatte förslaget till omorganisationen 2010 utifrån arbetsmiljöaspekter. Utskottet ansåg att det fanns en risk att ekonomichefens arbetsbelastning skulle bli för hög. I beslutsunderlagen finns ingen analys av konsekvenserna på arbetsmiljön. Efter en tid överfördes uppdraget som förvaltningschef till den administrativa chefen. Genom ekonomichefens dubbla roller hade också arbetsbelastningen på ekonomikontorets övriga medarbetare ökat.

Arbetsmiljön på kanslienheten har även aktualiserats. Efter en sjukskrivningsperiod har två medarbetare slutat på enheten.

4.3. Styrprocess

Karlshamns kommuns styrsystem kallas "visionstrappan" och beskrivs översiktligt i en bilaga till budgeten. Av dokumentet framgår att utgångspunkten är kommunens vision. Utifrån visionen och fullmäktiges mål ska styrelsen och nämnderna ta fram egna mål. Respektive förvaltning har sedan att anpassa den praktiska verksamheten efter målen. Uppföljningen av mål och ekonomisk förbrukning utgår från nämndernas månatliga arbete. Uppföljningsmaterial överlämnas sedan till kommunstyrelsen och fullmäktige.

Några ytterligare anvisningar för målarbetet finns inte fastställda, t.ex. vilka egenskaper målen ska ha (t.ex. hur specifika de ska vara, om de ska vara mätbara och om de ska vara tidsatta) och hur uppföljningen ska gå till.

Kommunstyrelsen har varit framgångsrik i styrningen gällande de ekonomiska målen. Kommunen har under de senaste åren levt upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans och uppnått sina finansiella mål.

I reglementet för ekonomi- och verksamhetsstyrning ges tydliga mål och direktiv för ekonomistyrningen. Av dokumentet framgår budgetprocessen och budgetuppföljningsprocessen och hur över- och underskott ska regleras.

4.3.1. *Kommunens vision och fullmäktiges mål*

Karlshamns kommuns **vision** antogs år 2006 och gäller perioden år 2007-2017. Av visionsdokumentets tre sidor framgår hur kommunen ska se ut år 2017. Övergripande frågor blandas med konkreta projekt. En viss tyngdpunkt ligger på näringslivsfrågor och stadsplanering. Bland annat beskrivs invånarantal, arbetstillfällen och antal nya bostäder.

Visionen är inte publicerad på kommunens hemsida. Den som söker på ordet "vision" på hemsidan får istället läsa majoritetens politiska plattform. Detta dokument har inte antagits av fullmäktige. Av visionsdokumentet framgår att visionen ska uppdateras varje mandatperiod. Detta har dock inte genomförts.

Till kommunens vision finns ett ytterligare styrdokument: "Prioriterade kärnområden och utvecklingsområden med kommungemensamma mål". Detta styrdokument antas årligen i anslutning till budgeten och utgör **fullmäktiges mål**. Innehållet har inte ändrats sedan dokumentet upprättades år 2007 och består till stor del av tidigare målformuleringar. Tre kärnområden inom den kommunala verksamheten pekas ut: "Trygghet, vård och omsorg för barn och äldre", "Utbildning" samt Arbete och integration". För respektive kärnområde anges några allmänna mål och riktlinjer. Bland annat anges att "genom samverkan mellan de olika skolformerna ska det livslånga lärandet främjas" och att "kommunen är positiv till pågående utredning om övertagandet av hemsjukvården från landstinget". Utvecklingsområdena är "Tillväxt och näringsliv", "Turismen", "Attraktivt boende" samt "Ekonomi och personal". I budgeten för år 2013 togs det

tidigare utvecklingsområdet, "Övriga kommunala mål", bort. Under utvecklingsområdet angavs alla kommunens olika program. Målen följs upp årligen i årsredovisningen.

4.3.2. Program, policys och riktlinjer

Utöver visionen och därtill hörande fullmäktigemål har kommunen ett antal nämndövergripande styrdokument, policys, program och riktlinjer. Några riktar sig endast internt medan huvuddelen riktar sig mot både medborgare och kommunens verksamheter. Vid tidpunkten för granskningen saknade kommunen en gemensam struktur och enhetlig terminologi för styrdokument. 2012-09-18 beslutade styrelsen att inrätta en författningssamling och ett styrdokumentsregister. Den administrativa chefen gavs i uppdrag att utarbeta förslag till definitioner av de olika sorterna styrdokument och hierarkin mellan dem. Efter en sökning på intranätet kunde vi identifiera följande styrdokument.

Program med externt fokus

Skärgårdsprogrammet	Landsbygdsprogrammet	Internationella programmet
Folkhälsoprogrammet	Kulturprogrammet	Demokratiprogrammet
Program - Boende för äldre på egna villkor	Program - Hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och ungdomar	Översiktsplanen
Näringspolitiska programmet	Skolplanen	Program för hållbar utveckling
Integrationspolitiskt program	Tillgänglighetsprogrammet	

Programmen skiljer sig åt i upplägg. Några innehåller mål. Målen bryts sedan inte ned i mätbara mål inom respektive verksamhet. Det vanligaste är att konkreta åtgärder anges som nämnder och styrelser ska genomföra under perioden programmet gäller. Programmen innehåller även beskrivande texter och utdrag ur lagar och nationella mål inom området. Några program är därför långa, Landsbygdsprogrammet t.ex. är på 32 sidor och Programmet för hållbar utveckling omfattar 24 sidor. Flera program gäller inte längre, t.ex. Integrationspolitiskt program, Program för hållbar utveckling, Skärgårdsprogrammet, Landsbygdsprogrammet, Folkhälsoprogrammet, Kulturpolitiska programmet och Näringspolitiska programmet. Några politikområden behandlas av flera program. Exempelvis berör Programmet för hållbar utveckling i princip alla övriga programs områden.

Några viktigare styrdokument med internt fokus

Kommunikationspolicy	Ledarskapspolicy	Representationspolicy
Riktlinjer vid introduktion av nyanställda	Säkerhetspolicy	Finanspolicy
Investeringspolicy	Likabehandlingsplan	Personalpolitiken, 2011-2014
Resepolicy	Riktlinje alkohol och droger	Riktlinje rekrytering
Riktlinjer bisysslor	Riktlinje för trivselbefrämjande åtgärder	Riktlinje för prövande av anställning hos annan arbetsgivare
Upphandlings- och inköpspolicy	Ägarpolicy	

Utöver de viktigare styrdokumenten ovan, som antagits av fullmäktige eller kommunstyrelsen, finns ett stort antal styrdokument som antagits inom kommunledningsförvaltningen. Dokumenten finns att läsa under olika flikar på intranätet. Exempelvis finns samtliga dokument inom personalområdet på intranätet. Det är svårt att få en helhetsbild över vilka regler som finns inom ett område. Kommunstyrelsen fattade i september 2012 beslut om att samla styrdokumenten i en ekonomihandbok och en personalhandbok.

4.3.2.1. Uppföljning av efterlevnaden av styrdokumenten

Programmen följs upp årligen i anslutning till årsredovisningen. Uppföljningen återfinns i en bilaga till årsredovisningen. Programmet för hållbar utveckling har en särskild bilaga. För att ta reda på hur programmen följs upp, läste vi bilagorna till årsredovisningen för år 2011.

I flera program antas mål, målen följs däremot inte upp i årsredovisningen, istället anges åtgärder som genomförts under året med bäring på programmet. Åtgärderna anges per nämnd. Redovisningen varierar mycket mellan nämnderna. Alla nämnder skickar inte in uppföljningsuppgifter om samtliga program. Exempelvis hade endast omsorgsnämnden lämnat uppgifter om sitt arbete med Likabehandlingsplanen.

Även kommunstyrelsens åtgärder ska följas upp. Under flera program anges dock bara vad för åtgärder som styrelsen har att genomföra men inget om vad som faktiskt har gjorts. För Skärgårdsprogrammet och Handlingsprogram för landsbygd ges en viss uppföljning genom formuleringen " Kommunstyrelsens ansvar och åtaganden har genomförts eller pågår". För omsorgsnämnden anges oftast att

"Nämnden har beslutat om åtaganderapport som följts upp av förvaltningen under året, arbetet fortsätter."

Det anges i ofta i programmen att de vid utgången av programperioden ska utvärderas. Någon utvärdering har inte genomförts.

Tidigare granskningar har behandlat frågan om uppföljningen av fullmäktigebeslut. Revisionen konstaterade år 2009 vissa brister i verkställigheten av fullmäktiges beslut.

4.4. *Balansen gällande kommunstyrelsens frågor*

I våra intervjuer med ledande tjänstemän och förtroendevalda ges en mångfasetterad bild av vad som främst är styrelsens fokus. Styrelsen har de senaste åren genomfört särskilda satsningar, främst inom områdena näringsliv och infrastruktur. Samtidigt upplevs styrelsen emellanåt hamna i detaljfrågor och att frågor inte sällan tas upp ad hoc. Uppdrag ges emellanåt med mycket kort varsel att ta fram uppgifter i olika frågor. Det har förekommit att uppdrag har givits till en annan nämnd, t.ex. att genomföra utredning i en fråga eller att genomföra vissa åtgärder, utan att frågan först stämts av med berörd förvaltningschef. Vidare har vi, i ovanstående avsnitt, konstaterat att strategiska interna frågor som hur målstyrningen ska utvecklas inom kommunens nämnder och hur styrningen genom de politiska programmen ska utvecklas inte har prioriterats.

Rollfördelningen mellan tjänstemän och förtroendevalda är ett annat område som lyfts fram i våra intervjuer. Flera intervjuade tjänstemän och vissa förtroendevalda upplever att rollerna inte är tillräckligt definierade. Ett exempel är att samordningen för implementeringen av några av de politiska programmen har givits i uppgift till förtroendevalda.

Ett annat exempel är organisations- och personalfrågorna. I Karlshamns kommun är det politiska inflytandet i dessa frågor stort. Beslutanderätt i frågorna, även där det politiska momentet inte är avgörande, har i stor omfattning delegerats till personal- och organisationsutskottet. Exempelvis har utskottet, inte tjänstemän, rätt att säga upp personal på grund av personliga skäl och avskeda personal. I flera andra ärendetyper där en tjänsteman är delegat ska samråd först ske med utskottet. Det gäller t.ex. beslut om omplacering mellan förvaltningar. Utskottet har även givits en generell rätt att besluta i ärenden som "till sin art och betydelse är jämförliga med de delegerade ärendegrupperna". Även frågor som delegerats till tjänsteman har i några fall tagits över av utskottet. Utskottet fastställde lönetaket i ett enskilt rekryteringsärende, trots att frågan om löne- och anställningsvillkor har delegerats till förvaltningschef. Utskottet har också överträtt sina befogenheter gentemot kommunstyrelsen, genom att ha reviderat styrdokument[1] som fastställts av kommunstyrelsen.

[1] Riktlinjer för bidrag vid fritidsstudier och utbildningskontrakt och Riktlinjer för prövande av anställning hos annan arbetsgivare

4.5. *Processer och organisation rörande ekonomi och personalfrågor*

4.5.1. Ekonomi

4.5.1.1. Stöd till förvaltningarna

Förvaltningarna har egna förvaltningsekonomer som organisatoriskt tillhör den förvaltning vars nämnder de servar. En gång i månaden hålls ekonomträffar under ekonomichefens ledning. Från förvaltningarna framförs önskemål om en tydligare styrning från ekonomienheten, särskilt vad gäller styrande dokument. Det kommer, om dialogen samtidigt finns, att uppfattas som ett bättre stöd. Trots att mötesanteckningar förs på ekonomiträffarna, framförs önskemål om att besluten behöver dokumenteras tydligare.

Intervjuade ser det som naturligt att ekonomienheten är en central kommunal funktion för utvecklingsfrågor inom ekonomiområdet. Denna uppgift har bara i begränsad omfattning kunnat tillgodoses under senare tid på grund av förändringar i bemanningen och sjukskrivningar. De intervjuade noterar också att ekonomienheten, och inte minst ekonomichefen, fått lägga ner mycket tid och kraft på att ta fram de underlag och den ekonomiska information som kommunstyrelsen önskar.

I första hand försöker förvaltningarna lösa svårare ekonomifrågor internt inom den egna förvaltningen. Då stöd ibland har behövts, har det under senare tid varit tydligt för förvaltningarna att särskilt en befattning med uppgift att hjälpa till i praktiska redovisningsfrågor och hantering av ekonomisystemet samt stöd i budgetsystemen (PBI och BoP) har saknats. Detta bollplank, och därmed kompetens, finns inte lika tillgängligt idag Förvaltningarna framhåller att de nu inte får det stöd som de behöver när det gäller support, utbildning och utveckling i ekonomisystemet samt budgetsystemen.

När det gäller de styrande dokumenten för ekonomiområdet framförs synpunkter på att det har tagit lång tid att uppdatera investeringspolicyn. Gällande investeringspolicy antogs av fullmäktige år 2002. Avsnittet om investeringsbidrag och anslutnings- och anläggningsbidrag överensstämmer inte med RKR:s rekommendation nr 18 och det som anses vara god redovisningssed. I policyn används också begreppet ekonomisk livslängd när det gäller avskrivningar, vilket idag anses som ålderdomligt och inte har riktigt samma betydelse som det nuvarande begreppet nyttjandeperiod. Avvikelserna mot rekommendationerna har ekonomikontoret på ett korrekt sätt framhållit i årsredovisningen.

4.5.1.2. Budgetprocessen

På uppdrag av kommunstyrelsens ordförande har ekonomichefen satt samman en arbetsgrupp som ska se över budgetprocessen. Synpunkter framförs på att beredningen av budgetförslaget för 2013 inte var fullt ut ändamålsenlig, då olika besked kom om nämndernas behandling av budgeten vilket försvårade deras planering. Tidigare år har varken nämnderna eller deras presidier berett budgetförslaget till fullmäktige. Däremot har presidierna varit delaktiga i diskussionerna om budgetförslagen. Fullmäktiges beslut om budget för 2013

bereddes dock av presidierna. Av tidplanen för budget 2014 framgår att budgetmaterialet ska vara "skriftligen politiskt förankrat". Stödet från ekonomienheten till förvaltningarna avseende budgetprocessen upplevs fungera bra.

4.5.2. Personal

4.5.2.1. Stöd till förvaltningarna

Kommunens personalenhet utgörs organisatoriskt av personalchefen och två personalutvecklare, resterande personalutvecklare finns ute på förvaltningarna. Personalenheten upplever att ansvarsfördelningen mellan enheten som stödfunktion och förvaltningarna fungerar bra då arbetet ofta sker tillsammans i arbetslagform. Någon skriftlig uppgiftsfördelning utöver delegationsordningen finns inte.

Personalgruppen träffas varannan vecka utom i juli och halva augusti. Cirka fem gånger per år medverkar även de fackliga organisationerna. Syftet med mötena är att stärka samsynen i personalfrågor. Att personalutvecklarna sitter ute på förvaltningarna ses som en framgångsfaktor då det upplevs bidra till en god dialog mellan personalenhet och förvaltningarna.

Efterlevnaden av styrdokument för personalområdet upplevs fungera sämre ju längre ut i organisationen man kommer. Personalenheten gör ingen dokumenterad uppföljning av efterlevnaden av gällande styrdokument. Enligt personalchefen sker det informellt i det löpande arbetet. Återkoppling sker i personalgruppen och den centrala samverkansgruppen. Personalchefen lämnar också löpande muntlig information till den politiska nivån.

4.5.2.2. Arbetsmiljö

Från centralt håll framförs synpunkter på att nämnderna inte förstått sitt arbetsmiljöansvar. Beslut om vissa organisationsförändringar är delegerade till förvaltningscheferna. Från centralt håll framförs önskemål om att förvaltningscheferna rådfrågar personal- och organisationsutskottet utifrån ett arbetsrättsligt perspektiv vid organisationsfrågor.

Personalenheten ansvarar för att genomföra medarbetarundersökningar. Dessa sker vart tredje år. Den senaste undersökningen genomfördes år 2010. Då genomfördes undersökningen på kommunledningsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och inom individ- och familjeomsorgen.

För kommunens rehabiliteringsverksamhet finns en skriftlig rutin för korttidsfrånvaro och två blanketter. I samverkansavtalet med de fackliga organisationerna beskrivs fördelningen av arbetsmiljöuppgifter inom kommunen. Däremot saknas förvaltningsövergripande rutiner för det praktiska systematiska arbetsmiljöarbetet. Sedan år 2011 har 28 medarbetare slutat sin anställning med avgångsvederlag. Personalenheten följer inte upp hur medarbetare som slutar sin anställning med ett avgångsvederlag upplever processen.

4.6. *Kontakter med och uppsikt över kommunens bolag*

Förhållandet mellan kommunen och de kommunala bolagen regleras främst i Ägarpolicyn för Karlshamns kommun, antagen av fullmäktige 2005-02-07, Ägardirektiv för Karlshamns kommuns helägda bolag, antagna av fullmäktige 2008-05-05 och i respektive bolagsordning. Enligt ägardirektiven handhar kommunstyrelsen kommunens ägarroll-/funktion och svarar för samordning av kommunkoncernens verksamhet. Kommunstyrelsen ska få den information som är erforderlig för att fullgöra åliggandet att fortlöpande utöva uppsikt över den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Ägardirektiven reglerar vilken dokumentation och information som ska delges kommunstyrelsen. Moderbolaget och dotterbolagen ska översända protokoll från stämma, protokoll från styrelsesammanträden, bolagets årsredovisning inklusive redovisning från arbetet med hållbar utveckling (HUT), revisionsberättelse och granskningsrapport, budget samt affärsplan för en femårsperiod och övriga handlingar av vikt för kommunstyrelsen.

Kontaktytorna mellan dotterbolagen och hela kommunstyrelsen upplevs av några intervjuade som få, då kontakterna i huvudsak sker mellan moderbolaget och bolagen. Två gånger om året, i samband med budget och bokslut, träffar bolagen hela kommunstyrelsen. Moderbolagets styrelse hämtas bland kommunstyrelsens ledamöter och ersättare. Synpunkt framförs från intervjuade på att moderbolaget främst ses som ett extra led i hanteringen och att det hade varit bättre om återrapportering skett direkt till kommunstyrelsen. Stadsvapnet får t.ex. föredragning av VD-rapporter, men inte kommunstyrelsen. Av intervjuerna framkommer att det är sällan som kommunstyrelsen har specifika frågor till bolagen. Kommer det någon fråga så är det i så fall från moderbolaget.

Ungefär var sjätte vecka hålls dialogmöten då kommundirektör och ordförande för stadsvapnet träffar respektive bolags styrelseordförande och VD. Intervjuade ser dessa möten som bra och värdefulla. Samtliga bolag överlämnar också månatligen en VD-rapport till moderbolaget Stadsvapnet som ska innehålla områdena omvärldsbevakning, marknad, verksamhet, ekonomi och framtid. Rapporterna bereds av moderbolaget som sedan överlämnar dem till kommunstyrelsen. Synpunkter framförs från intervjuade att kommunstyrelsen primärt intresserar sig för bolagets ekonomi. På politiska nivån deltar bolagsordförandena vid kommunens ordförandeträffar och lämnar muntliga lägesrapporter.

På tjänstemannanivån finns en koncernledningsgrupp som leds av kommundirektören och som träffas en gång i månaden. Samtliga VD:ar ingår i gruppen som arbetar med koncernövergripande frågor, som t.ex. ledarskapsutveckling och kvalitetsutveckling. Av intervjuerna framkommer synpunkter på att strategiska och långsiktiga frågor, som t.ex. Stillerydsprojektet hanteras vid sidan om koncernledningsgruppen. Kommunens arbete med översiktsplaneringen upplevs bättre involvera hela koncernen.

Det råder olika uppfattningar hos intervjuade huruvida kommunstyrelsen driver ett tillräckligt koncerntänk eller om det främst är moderbolaget som gör det.

4.7. Styrelsens arbete med intern kontroll

Kommunfullmäktige har inte fastställt ett separat reglemente för intern kontroll, istället finns en avdelning om intern kontroll i kommunens reglemente för ekonomi- och verksamhetsstyrning. Av reglementet framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll och det åligger särskilt kommunstyrelsen att med utgångspunkt från nämndernas och styrelsernas rapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och, i de fall förbättringar behöver göras, ta initiativ till sådana.

Kommunstyrelsen har i § 100, 2012-04-24 redovisat resultatet av nämndernas interna kontroll för 2011 samt fastställt kontrollområden för år 2012. Beslutsunderlaget utgörs av en av kommunledningsförvaltningen upprättad sammanställning av resultatet av nämndernas kontroller. Underlaget innehåller också föreslagna internkontroller för kommunstyrelsen för 2012. Redovisningarna från genomförda internkontroller hos nämnderna år 2011 är av skiftande kvalitet. Det är i flera avseenden svårt att tydligt utläsa vilka kontroller som har genomförts och resultaten av dessa. Dessutom förekommer det att nämnder tolkar innebörden av begreppet intern kontroll som enbart uppföljning av måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen har i § 100, 2012-04-24 också beslutat att uppdra åt administrativa chefen att tillsätta en arbetsgrupp med representanter för de olika förvaltningarna som får i uppdrag att ta fram förslag till rutiner/processer för arbetet med planer för den interna kontrollen samt redovisningen av resultat från kontrollerna. I uppdraget till arbetsgruppen ligger också att genomföra riskbedömningar och ta fram kommunövergripande kontroller.

Av våra intervjuer framkommer att den politiska nivån i kommunstyrelsen inför fastställandet av internkontroller hittills inte har involverats i riskbedömningar. Vidare framkommer att det inte förekommer någon återrapportering från bolagens internkontrollarbete till kommunstyrelsen, utöver det som eventuellt har framkommit vid budget- och bokslutsberedningar rörande den finansiella rapporteringen.

2013-02-22

Lisa Åberg	***Nils Fredholm***
Projektledare	*Uppdragsledare*

KARLSHAMN

2013-03-21

Till
Nämnden för Barn, Ungdom och Skola
Karlshamns kommun

Granskningsrapport – Förskoleverksamheten

På vårt uppdrag har PwC granskat hur BUS-nämnden styr förskoleverksamheten

Med hänvisning till hela styrelsens ansvar ser vi det som önskvärt att samtliga ledamöter tar del av rapporten och framförallt de revisionella bedömningarna.

Rapporten översändes härmed med begäran om svar senast 2013-05-31 med redogörelse för hur de revisionella bedömningarna kommer att hanteras.

2013-03-21

För Karlshamns kommuns revisorer

Jan Andersson
Ordförande

Kopia för kännedom: Kommunfullmäktige samt informationsenheten.

Revisionsrapport

Granskning av förskoleverksamheten

Karlshamns kommun

Fredrik Ottosson
Lisa Åberg

pwc

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning och revisionell bedömning 1

2. Inledning 3

2.1. Revisionsfråga 3

2.1.1. Kontrollfrågor 3

2.2. Metod 3

3. Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan 5

4. Iakttagelser 6

4.1. Organisation och ansvar 6

4.2. Verksamhetsstyrning och uppföljning 6

4.2.1. Mål 6

4.2.2. Riktlinjer 7

4.2.3. Ekonomistyrning 7

4.2.4. Ekonomi- och verksamhetsuppföljning 8

4.2.5. Intern kontroll 8

4.3. Resursfördelningssystem 8

4.4. Kvalitetsarbete 9

4.4.1. Organisation 9

4.4.2. Systematiskt kvalitetsarbete 9

4.4.3. Nämndens uppföljning av kvalitetsarbetet 10

4.4.4. Brukarundersökningar och föräldrakontakter 10

4.5. Personal 11

4.6. Lokalförsörjning 12

1. Sammanfattning och revisionell bedömning

Karlshamns kommuns revisorer har gett Kommunal Sektor inom PwC uppdraget att granska förskoleverksamheten. Granskningen har genomförts med hjälp av intervjuer, dokumentstudier och verksamhetsbesök.

Vi bedömer att nämnden för barn, ungdom och skola i allt väsentligt har en fungerande styrning och uppföljning av förskoleverksamheten. Samtidigt har vi identifierat ett antal förbättringsområden.

Vi bedömer att ekonomistyrningen har förbättrats i och med att ansvaret för ekonomiska frågor har förtydligats och att nya rutiner tagits fram. Vi kan konstatera att verksamheten år 2012 har en budget i balans.

Vi konstaterar att kommunfullmäktige har antagit kommungemensamma mål som berör förskolan. Vi bedömer att nämnden bör bryta ner dessa i specifika verksamhetsmål för förskolan. Vi anser att nämndens ekonomiska uppföljning är tillfredsställande, medan verksamhetsuppföljningen kan utvecklas. Enligt vår bedömning försvårar avsaknaden av nämndspecifika mål nämndens möjligheter att följa upp verksamheten och att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt.

Vi anser att nämnden formellt bör anta det resursfördelningssystem som används i förskolan. Grunderna för fördelning av personella resurser är så principiell att den bör beslutas av nämnden. Vi rekommenderar därför att nämnden tar upp förslaget om resursfördelningssystem igen men denna gång som ett beslutsärende. Vi anser att resursfördelningssystemet är transparent, då det är tydligt vilka komponenter som ingår. Vi anser dock att viss hänsyn bör tas till barnens omsorgstid vid fördelning av resurser.

Vi kan konstatera att Karlshamns kommun har en högre andel personal med pedagogisk högskoleutbildning. Samtidigt bedömer vi att personalens arbetstillfredsställelse påverkats negativt av neddragningen i bemanningen som genomfördes under år 2012. Bland annat har korttidssjukfrånvaron ökat.

Vi ser positivt på att nämnden har fastställt system och rutiner för arbetet med den interna kontrollen. Vi noterar dock att arbetet främst utgår från utbildningsförvaltningens årscykel för intern kontroll. Vi anser att nämndens internkontrollarbete bör utgå från en riskbedömning av nämndens egen verksamhet och att de förtroendevalda involveras och deltar i prioriteringen av de kontrollområden som utifrån en bedömning av väsentlighet och risk är mest angeläget att följa upp. Vidare bedömer vi att det tydligt bör framgå vilket kontrollmoment, vilken kontrollmetod och vem som ska utföra kontrollen då nämnden fastställer årets internkontroll.

Nämnden har de senaste åren saknat ett förvaltningsövergripande, systematiskt kvalitetsarbete för förskolan. Någon enhetlig uppföljning av förskolans kvalitetsarbete har inte gjorts av nämnden. Vi ser positivt på det förvaltningsövergripande kvalitetsarbete som har påbörjats under hösten 2012, då det kommer att innehålla såväl enhetliga kvantitativa som kvalitativa uppföljningar av förskolornas kvalitetsarbete.

Vi bedömer att det är viktigt att nämnden genomför enhetliga brukarundersökningar för att fånga upp föräldrars synpunkter på verksamhetens kvalitet liksom föräldrars möjligheter att påverka och utöva inflytande över förskoleverksamheten.

2. Inledning

Revisorerna genomförde en ekonomisk analys av kommunens kostnader 2006 för olika verksamheter. Presentation skedde vid en sammankomst med kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningsledningar. Fem år har nu gått sedan detta möte.

Förskoleverksamheten i Karlshamn hade 2006 betydligt högre kostnader än andra jämförbara kommuner. Förhållandet bekräftades av kommunstyrelsens representanter med hänvisning till att förskolan är ett prioriterat område i kommunen.

Revisorerna följer i denna granskning upp hur nämnden för barn, ungdom och skola förvissar sig om att verksamheten sköts på avsett sätt.

2.1. Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Har nämnden en fungerande styrning och uppföljning av förskole-verksamheten?

2.1.1. Kontrollfrågor

För att besvara revisionsfrågan ovan har nedanstående kontrollfrågor undersökts.

- Bedrivs verksamheten inom budgeterade ramar?
- Finns ett resursfördelningssystem och hur fungerar det?
- Hur säkerställs kvalitet i verksamheten vad avser:
  - Barnens behov och föräldrars bedömning
  - Personalens kompetens och arbetstillfredsställelse
  - Lokalförsörjning

2.2. Metod

Granskning har skett genom intervjuer, dokumentanalys och studiebesök på två förskolor.

Ett antal dokument har analyserats bland annat, ekonomisk uppföljning, resursfördelningssystemet samt mål- och styrdokument.

Intervjuer har genomförts med barn- och utbildningsnämndens ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande, utbildningsförvaltningens chef, verksamhetschef

förskola/grundskola/särskola/fritidsgårdar, ekonom, verksamhetssamordnare, kvalitetssamordnare, åtta förskolechefer, personal vid de två utvalda förskolorna, se nedan.

Studiebesök har genomförts på Norrevångs förskola och Regnbågens förskola. Förskolorna valdes ut av PwC. Regnbågens förskola valdes ut för att en förhållandevis stor andel av de placerade barnen har utländsk bakgrund. Norrevångs förskola i Mörrum valdes ut för att täcka in verksamhet utanför tätorten.

Rapporten har sakavstämts av utbildningsförvaltningen.

3. *Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan*

Enligt Skolverkets allmänna råd för kvalitet i förskolan, SKOLFS 2005:10, bör huvudmannen

- tydligt ange hur ansvaret för förskolan är fördelat samt se till att förskolans chef är väl förtrogen med det dagliga arbetet i förskolan
- ha system och rutiner för kontinuerlig planering, uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet och för hur resultaten tas tillvara så att de leder till förbättringar av kvaliteten
- ha system för resursfördelning som tar hänsyn till att olika förskolor behöver olika mycket resurser för att genomföra sitt uppdrag.
- redovisa hur personaltäthet, gruppstorlek och gruppsammansättning har anpassats till behoven i olika förskolor samt

kunna visa hur hänsyn har tagits till faktorer som:

– barnens ålder och kön

– behov av särskilt stöd

– andelen barn med annat modersmål än svenska

– kontinuiteten i barn- och personalgrupp

– personalens kompetens

– lokalernas och utemiljöns beskaffenhet

– upptagningsområdets sociala karaktär

– barnens närvarotider

- genomföra konsekvensutredningar innan beslut fattas som påverkar förskolors personaltäthet, gruppstorlek och gruppsammansättning. Utredningarna bör behandla både ekonomiska och pedagogiska konsekvenser
- återkommande följa upp och utvärdera vilken betydelse
- personaltätheten samt barngruppernas storlek och sammansättning har i förhållande till möjligheten att bedriva en god pedagogisk verksamhet i enlighet med läroplanen.

4. Iakttagelser

I detta kapitel redogörs för våra iakttagelser från Karlshamns kommun.

4.1. Organisation och ansvar

Nämnden för barn, ungdom och skolas ansvarar för förskoleverksamheten i Karlshamns kommun. Ansvarig förvaltning är utbildningsförvaltningen. Förskoleverksamheten leds av en verksamhetschef för förskola- och grundskola och verksamheten är organiserad i åtta enheter som var och en leds av en förskolechef.

4.2. Verksamhetsstyrning och uppföljning

4.2.1. Mål

I kommunens budget för år 2012 finns ett antal prioriterade kärnområden och utvecklingsområden med kommungemensamma mål avseende grundskola och förskola inom ramen för "Vision 2017". Förskoleverksamheten berörs av följande mål:

Kommungemensamma mål avseende förskola i kommunens budget för år 2012
Förskoleverksamheten ska präglas av god omsorg och tillgänglighet med likvärdig kvalitet och pedagogiskt innehåll
Goda omsorgs- och utbildningsmöjligheter ska finnas för kommunens barn och ungdomar med ett elevperspektiv 1-20 år. Genom samverkan mellan de olika skolformerna ska det livslånga lärandet främjas.
Familje- och personalkooperativa alternativ ska vara komplement till den kommunala skolan under förutsättning att kvaliteten bibehålls.

Av intervjuerna framkommer att nämnden efterlyser mer specificerade övergripande mål från fullmäktige vad gäller förskolan och anser att det är svårt att bryta ner Vision 2017:s övergripande målformuleringar till mål för skolverksamheten.

Nämnden saknar verksamhetsplan för förskolan med nedbrutna mål utifrån de kommungemensamma målen. Enligt intervjuade har nämnden det senaste året prioriterat implementeringen av den nya lagstiftningen för grundskolan och har därför inte "hunnit med" förskolan. Som anledning till prioriteringen nämns också omsättningen på såväl nämndsledamöter som personalomsättning på förvaltningen som varit under de senaste åren. Den nuvarande förvaltningschefen tillträdde sin tjänst i september 2012.

4.2.1.1. Resultatinriktad verksamhetsutveckling (RIV)

Från och med år 2007 till och med år 2012 genomförde utbildningsförvaltningen ett utvecklingsarbete kallat Resultatinriktad verksamhetsutveckling (RIV). Utvecklingsarbetet har omfattat såväl förskolan som övriga skolformer. RIV innehåller vision och målbild för 2012 med resultatmål för de olika verksamhetsområdena samt vägledning om hur det praktiskt ska genomföras. Enligt RIV:s målbild för 2012 ska förskolans verksamhet kännetecknas av en stark koppling mellan förskola och skola och fritidshem och hem, att samtliga förskolor och skolor arbetar utifrån ett medvetet val om språkutvecklande arbetssätt och att det finns en röd tråd genom hela verksamheten. Av RIV-dokumentet framgår att resultatet av analysarbetet ska presenteras för respektive nämnd och att regelbundna redovisningar ska ske för nämnden. Vidare ska åtgärderna kopplas till nämnden budget- och bokslutsarbete. Någon dokumenterad uppföljning av RIV-arbetet inom förskolan har inte gjorts.

I september år 2012 beslutade nämnden att ställa sig bakom den f.d. utbildningschefen förslag till "Strategi för ett bättre resultat" som är en fortsättning av RIV-arbetet. Av protokollet framgår att arbetet med strategin ska sträcka sig fram till 2017. Av intervjuerna framkommer dock att ovanstående beslut om strategin kommer att rivas upp på initiativ av nuvarande förvaltningschef.

4.2.2. Riktlinjer

Nämnden har fastställt riktlinjer för dygnetrunt-förskola och för barn placerade i förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Nämnden har i § 10, 2012-02-09, uppdragit åt förvaltningen att göra en översyn av riktlinjerna för barns placering i förskolan då det med anledning av kösituationen till förskolan är svårt att tillhandahålla 30 timmars barnomsorg till arbetssökande enligt gällande riktlinjer. Nämnden har också i § 9, 2012-02-09, uppdragit åt förvaltningen att göra en översyn av riktlinjerna för barn i behov av dygnetrunt-förskola stöd med anledning av söktrycket till befintliga platser och att riktlinjerna inte tillräckligt anger vilka behov som ska prioriteras.

4.2.3. Ekonomistyrning

Av våra intervjuer får vi en samstämmig bild av att ekonomistyrningen inom verksamheten har förbättrats. Ansvaret inom organisationen för ekonomiska frågor upplevs idag som tydligare. Samtidigt upplevs att ekonomiska frågor har fått en större betydelse.

Under år 2012 har delvis nya rutiner för ekonomiarbetet införts. Bland annat inplaneras två möten om året då ekonom och verksamhetschef möter förskolecheferna enskilt. På dessa möten är de ekonomiska frågorna i fokus.

Att en förändring har skett styrks av en jämförelse mellan åren 2011 och 2012 gällande förbrukning i förhållande till budget.

Budget och utfall för förskolan år 2011 och år 2012 i tkr.

	2011	2012
Budget	106 693	108 401
Utfall	107 149	108 271
Avvikelse	- 456	130

Källa: Utbildningsförvaltningen

4.2.4. Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

Nämnden får ekonomisk uppföljning på varje sammanträde. Nämndens arbetsutskott kan också tätare följa upp ekonomin genom First Class. Uppföljningen genom First Class är mer specificerad per enhet.

Uppföljning av verksamheten sker när något utöver det vanliga inträffar. Någon dokumenterad och kontinuerlig uppföljning av RIV-arbetet inom förskolan har inte gjorts.

Av intervjuerna framkommer att nämnden har diskuterat en mer riktad uppföljning av verksamheten. Presidiet har tidigare genomfört verksamhetsbesök på förskolorna och träffat förskolechefer och personal, men under senare tid har besöken kommit av sig. De förtroendevalda har dock efterlyst en modell för detta från förvaltningen. Från nämnden finns också önskemål om fler verksamhetsförlagda möten i förskolan liksom att träffa föräldrar mer systematiskt. Nämnden har uppmuntrat till att bilda föräldraföreningar ute på förskolorna.

4.2.5. Intern kontroll

Nämnden beslutar om kontrollområde och arbetet följer en upprättad årscykel för intern kontroll på utbildningsförvaltningen. Nämnden fastställer inte en internkontrollplan utan varje år antas *ett* nytt kontrollområde. I samband med att nämnden fastställer årets kontrollområde får den också en redovisning av resultatet av föregående års interna kontroll.

För år 2011 var säkerhetsarbetet föremål för kontroll och för år 2012 är ekonomistyrning kontrollområdet. Av våra intervjuer och av protokollen får vi intrycket av att de förtroendevalda i nämnden inte i någon större utsträckning involveras i internkontrollarbetet och de riskbedömningar som föranleder valet av kontrollområde. Av protokollet framgår t.ex. endast att ekonomistyrning har valts ut som kontrollområde för år 2012, men det framgår inte varför, eller hur kontrollen ska genomföras och av vem.

4.3. Resursfördelningssystem

Nämnden för barn, ungdom och skola har ett system för att fördela personella resurser inom den kommunala förskolan. Behovet av personella resurser mäts två gånger per år (höst och vår). Övriga resurser t.ex. till lokaler, administration och ledning fördelas inte genom ett resursfördelningssystem.

Under 2012 reviderades resursfördelningssystemet för förskolan. Ett förslag till nytt system togs fram av kommunens förskolechefer. I mars 2012 togs förslaget upp i nämnden. Nämnden antog inte det nya resursfördelningssystemet utan beslutade endast att ta informationen om förslaget till protokollet.

Inom ramen för systemet fördelas personella resurser mellan förskolorna främst utifrån antalet avdelningar på förskolan. Varje avdelning ska i snitt ta emot 18 barn. Någon skillnad görs inte längre med hänsyn till barnens ålder. Tidigare bestod småbarnsgrupperna i snitt bestå av 13 barn medan grupperna för äldre barn fick ta emot fler, grupperna för barn mellan 1 och 3 år tog i snitt emot 19 barn och grupperna för barn mellan 1 och 5 år tog emot 20 barn. Varje avdelning tilldelas sedan ett antal årsarbetare. Under år 2012 tilldelades varje avdelning 2,75 årsarbetare.

Efter det att grundbemanningen har bestämts kan tilläggsresurser fördelas för några förhållanden: elever i behov av särskilt stöd, skillnad i måltidshantering och dygnetrunt-verksamhet. Hänsyn tas således inte till andra faktorer såsom barnets ålder, antalet timmar på förskolan, barn med utländsk bakgrund eller behov av modersmålsstöd. Synpunkter framförs från en intervjuad i verksamheten att det är en brist att föräldrar inte behöver uppskatta antalet omsorgstimmar i samband med ansökan om förskoleplats, trots att det, enligt intervjuade, skulle underlätta vid sammansättningen av barngrupperna.

Efter den centrala resursfördelningen har respektive förskolechef möjlighet att fördela resurserna mellan sina avdelningar. Förskolecheferna upplever att resursfördelningssystemet, utifrån rådande förutsättningar, är ändamålsenligt.

4.4. Kvalitetsarbete

4.4.1. Organisation

Utbildningsförvaltningen har fr.o.m. hösten 2012 2,0 utvecklingssamordnare som bl.a. har till uppgift att leda det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildningsförvaltningens nämnder. Båda utvecklingssamordnarna är relativt nytillträdda.

4.4.2. Systematiskt kvalitetsarbete

För förskoleverksamheten har det fram till och med hösten år 2012 inte funnits något förvaltningsövergripande kvalitetsarbete för förskolan. Kvalitetsarbetet har bedrivits ute på respektive enhet under respektive förskolechefs ledning och det har tillåtits att var och en har "uppfunnit sitt hjul". Av intervjuerna framkommer att avsaknaden av samsyn, har försvårat för uppföljning och analys av förskolans kvalitetsarbete men att det å andra sidan har inneburit att respektive enhet har kunnat arbeta med det som för den har varit mest angeläget. Fram till och med läsåret 2010/2011 lämnade respektive förskolechef in en kvalitetsredovisning till förvaltningen som i huvudsak utgjordes av en verksamhetsbeskrivning över året som gått. När lagkravet för huvudmannen att årligen upprätta kvalitetsredovisning försvann, bestämde förvaltningen att förskolorna kunde upphöra med att lämna in en kvalitetsredovisning.

Det kvalitetsarbete som hittills ändå har bedrivits inom förskolan har utgått från de nationella målen i läroplanen och respektive förskolechef har tillsammans med sin pedagogiska personal prioriterat vilket område som enheten ska fokusera på. Under läsåret 2012/2013 arbetar vissa enheter med s.k. verksamhetsportfolio. Syftet med verksamhetsportfolio är att verksamheten ska planeras utifrån målen i läroplanen för förskolan och följas upp utifrån vad verksamheten har erbjudit barnen för olika delar. Av intervjuerna framkommer att även om hela förskolan väljer att arbeta med verksamhetsportfolio kan arbetet och metoden skilja sig mellan olika avdelningar på en och samma förskola. Uppföljning av arbetet sker på arbetsplatsträffar.

Utbildningsförvaltningen gjorde en omstart med det systematiska kvalitetsarbetet våren 2012 och förvaltningen arbetade fram dokumentet "Systematiskt kvalitetsarbete på utbildningsförvaltningen", och för förskolans del, dokumentet "Förskolans modell över utbildningsförvaltningens kvalitetsarbete". Dokumenten har inte formellt fastställts av nämnden.

Hösten år 2012 utsåg förvaltningen en förvaltningsövergripande "Strategisk kvalitetsgrupp". Gruppen har fått i uppdrag av förvaltningsledningen att utarbeta en kvalitetspärm, som ska fungera som ett stöd för respektive verksamhet. Pärmen ska bl.a. beskriva utbildningsförvaltningens övergripande syn på kvalitetsarbete samt precisera hur prioriteringar och utvecklingsarbete görs, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad (t ex dra upp gränser mellan förvaltningens stöd/uppdrag och den enskilda förskolan). Pärmen kommer att innehålla information om vilka kvantitativa och kvalitativa uppföljningar som ska göras av verksamheten. Uppföljningarna kommer att göras utifrån de nationella målen som finns i läroplanen för förskolan och metoden för de kvantitativa uppföljningarna kommer att bygga på enkätundersökningar som förvaltningen genomför. Kvalitetsgruppens arbete ska redovisas för nämnden i mitten av mars 2013. Tre förskolechefer har ingått i gruppen.

4.4.3. Nämndens uppföljning av kvalitetsarbetet

När det gäller nämndens uppföljning av förskolornas kvalitetsarbete har det hittills inte skett några kontinuerliga redovisningar till nämnden. Den uppföljning som nämnden får av 2012 års kvalitetsarbete inom förskolan är det som står att läsa om förskolan i verksamhetsberättelsen i årsredovisningen och som främst lyfter fram årets viktiga händelser.

4.4.4. Brukarundersökningar och föräldrakontakter

Någon systematiskt uppföljning av hur föräldrar upplever verksamhetens kvalitet görs inte på nämndens eller förvaltningens begäran. Våra intervjuer visar att en del förskolor, på eget initiativ och med viss regelbundenhet, genomför enkätundersökningar för att fånga in föräldrars synpunkter på verksamheten.

Det är upp till respektive förskola/avdelning att välja hur den vill kommunicera med föräldrar och vårdnadshavare. Vissa förskolor har valt Facebook som ett verktyg för att delge information om verksamheten, andra skriver månadsblad/motsvarande. Intervjuade framhåller dock att den dagliga

"tamburkontakten" med föräldrarna är den absolut viktigast formen för kommunikationen med hemmen. Utvecklingssamtal och inskolningssamtal upplevs också vara viktiga forum för att fånga upp föräldrars synpunkter på verksamheten, liksom föräldramöten och "drop in-träffar".

Förskolorna har som regel också någon form av inflytanderåd eller forum för samråd där representanter för personalen, förskolechefen och ett antal föräldrarepresentanter deltar för att diskutera verksamheten. Skriftliga rutiner finns för förvaltningens klagomålshantering.

4.5. *Personal*

I anslutning till införandet av det nya resursfördelningssystemet beslutades att grundbemanningen skulle minskas från 2,86 till 2,75 årsarbetare per avdelning. Den nya bemanningen gäller från och med hösten 2012 och fram till och med våren 2013. Höstterminen 2013 kommer bemanningen att ökas till 2,80 per avdelning.

Förändringarna ovan har inneburit att personaltätheten minskades från att ha varit 5,4 barn per pedagog år 2011 till 5,8 barn per pedagog hösten 2012. Förvaltningen bedömer att förändringarna i bemanningen i förskolan har bidragit till den ökning i korttidssjukfrånvaron som uppmärksammats. Mellan år 2011 och år 2012 ökade medelvärdet för sjukdagar och sjuktillfällen inom korttidssjukfrånvaron (1-14 dagar). I likhet med övriga kommunala verksamheter och i Sverige generellt minskar dock den långtidssjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron i förskolan i dagar och tillfällen år 2010-2012

	DAGAR			TILLFÄLLEN		
År	Sjukdgr 1-14 /anst	Sjukdgr 15- /anst	Sjukdgr totalt/anst	Sjuktillf 1-14/anst	Sjuktillf 15- /anst	Sjuktillf tot/anst
2010	5,91	19,88	25,79	1,91	0,22	2,13
2011	6,67	16,42	23,09	2,16	0,23	2,39
2012	8,08	14,87	22,94	2,55	0,21	2,76

Källa: Utbildningsförvaltningen

Synpunkter framförs från en del pedagogisk personal att bemanningen är för låg för att kunna bedriva en förskola med kvalitet. Med en bemanning om 2.75 årsarbetare per avdelning medför ett schema som ibland innebär att en pedagog går hem 12.30 alternativt har enskild planering. En pedagog ska ha lunchrast vilket medför att en pedagog blir kvar ensam med barngruppen. I dessa situationer upplevs det som svårt att vara närvarande i barngruppen och tillvarata de spontana ögonblicken med barnen. Likaså upplevs det som svårt att hinna med läroplansarbete.

Den pedagogiska personalen har 2,0 timme individuell schemalagd planering varje vecka. Av intervjuerna framkommer att när det är ont om personal förkommer det att personalen prioriterar att vara i barngruppen istället för att planera. Någon intervjuad framför att arbetstillfredsställelsen känner man som pedagog främst när man kan genomföra planerade aktiviteter i barngrupperna utifrån läroplansarbetet.

Jämförelser med andra kommuner kan endast göras med uppgifter från år 2011. Detta då Skolverket inte publicerar jämförelseuppgifter förrän i september året efter verksamhetsåret. I de, av Skolverket utvalda, jämförbara kommunerna gick det år 2011 i medel 5,5 barn per pedagog medan motsvarande siffra för riket var 5,3.[1]

Kvalitetsnyckeltal år 2011 med jämförelser med andra kommuner

Nyckeltal	Karlshamn	Kommungrupp	Riket
Antal inskrivna barn per avd.	14,8	17,2	16,8
Andel (%) årsarb. m ped högsk.utb.	76	60	54
Inskrivna barn per årsarbetare	5,4	5,5	5,3

Källa: Skolverkets kommunblad år 2011, Karlshamns kommun

I jämförelse med andra kommuner har Karlshamns kommun en högre andel personal med pedagogisk högskoleutbildning. I Karlshamn hade 76 procent av personalen inom förskolan pedagogisk högskoleutbildning, att jämföras med medelvärdet för jämförbara kommuner om 60 procent och riket om 54 procent.

4.6. Lokalförsörjning

Behovet av platser i förskolan uppskattas i en särskild prognos som fastställs två gånger per år. Prognosen upplevs av förvaltningen som tillförlitlig. Prognosen som gjordes år 2010 för år 2012 visade sig däremot inte stämma, då fler barn än beräknat föddes år 2011.

Det är i dag svårt att tillgodose föräldrarnas förstahandsval om plats i förskolan i Karlshamns tätort. Plats i tätorten anvisas inom den lagstadgade tiden om fyra månader men inte alltid till den förskola som föräldrarna i förstahand önskar. Situationen i Karlshamn beror på att 2011-års barnkull var större än prognosen. Samtidigt har förvaltningen konstaterat att allt fler barnfamiljer stannar kvar i Karlshamns tätort. Tidigare flyttade många familjer från sin lägenhet i Karlshamn till en villa i närliggande tätorter. Söktrycket var därför tidigare ganska högt i t.ex. Mörrum och Asarum. I och med lågkonjunkturen har det blivit svårare för unga familjer att beviljas bostadslån, varför utflyttningen till närliggande tätorter minskats.

De senaste åren har en ny förskola byggts i kommunen varje år, men trots detta finns fortfarande behov att renovera och bygga ut förskolor i vissa kommundelar. Synpunkter framförs från vissa intervjuade att det, kopplat till nämndens långsiktiga planering, inte finns någon luft i organisationen.

[1] Skolverkets kommunblad år 2011, Karlshamns kommun

2013-02-22

Lisa Åberg	***Nils Fredholm***
Projektledare	*Uppdragsledare*